

Julij 2008

Št.

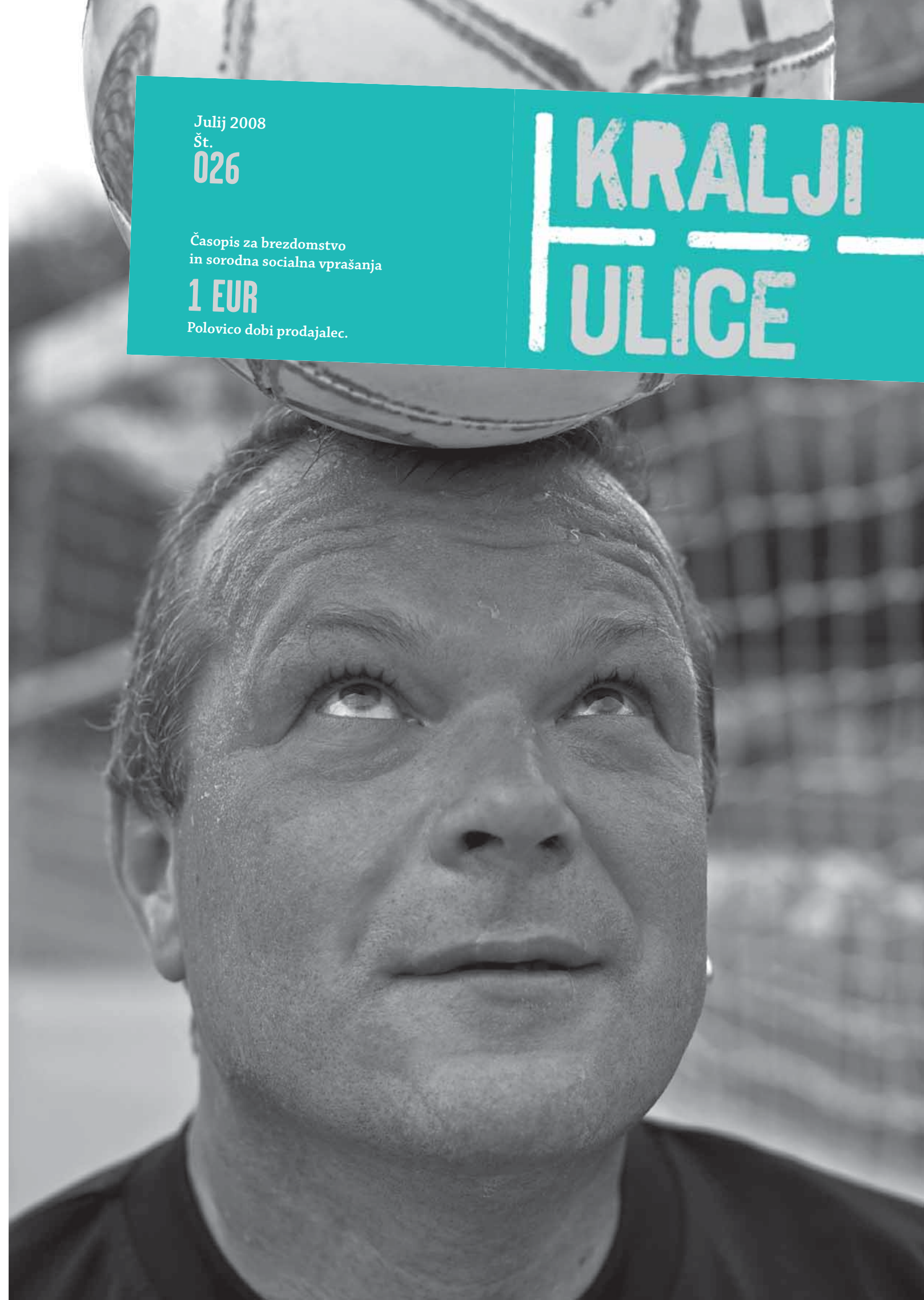
026

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI ULICE

Urednica:

Špela Razpotnik

Uredniški odbor:

Maruša Bertoncelj, Katja Bizjak, Bojan Dekleva,
Tomislav Gruden, Gregor B. Hann, Luna Jurančič Šribar, Maja Vižintin

Sodelavci uredništva:

Jakob Harisch, Janez Kompare, Maja Kozar, Bojan Kuljanac,
Andrej Mesarič, Toni Meško, Miran Možina, Marko Nakrič,
Urban Tarman, Tanja Vuzem

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Prelom:

Maja

Lektoriranje:

Maruša Bertoncelj, Matilda M. Dobro

Ilustracije:

Matilda M. Dobro, Dejan Horvat, Nik Knez,
Marjan Kolenc, Damjan Majkič, Štefan Novak

Fotografiji na ovitku:

Jaka Adamič, Dnevnik

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije je v Sloveniji 20 EUR, v tujini pa 40 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: kraljiulice@gmail.com

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipia d. d.

Novost! SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz sam/a.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupec ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil!

Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za kulturo --

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve --

Urad za mladino -- Urad Vlade za komuniciranje --

Urad za enake možnosti -- FIHO

Podprto s subvencijo Islandije, Lihtenštajna in Norveške preko Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma.

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

vs
vs

drugačni
enakopravni

eea grants
norway grants

Uvodnik:

SVET V MALEM

foto: Borut Černe

Na podeželju so ustvarili majhne vrtičarske skupnosti. Poleg zelenjave, grmovnic in sadnih dreves so gojili tudi drugačne medosebne odnose. Dela v današnjem pomenu besede niso več poznali, saj jim je bila skoraj vsaka stvar, ki so jo počeli, v veselje. Denar so najprej prejeli iz evropskih skladov, iz programov za razvoj podeželja od leta 2007 do 2013, potem pa so postali neodvisni, saj so bili pridelki tako okusni, da so ljudje iz mesta nanje ves čas čakali v vrsti.

Organiziranje konferenc o revščini in lakoti s pomembnimi državniki in vodilnimi strokovnjaki na čelu in brez ljudi, ki revščino in socialno izključenost dejansko doživljajo, je stalna praksa bolj privilegiranega dela prebivalstva zemeljske poloble. Velika in medijsko dobro pokrita srečanja so organizirana na visoki ravni z upoštevanjem vseh visoko protokolarnih pravil in z avtomatsko napisanimi deklaracijami, ki so navadno okvirno pripravljene že vnaprej. Deklaracije se objavijo, ljudje na visokih položajih modro prikimavajo, saj so izpolnili svojo obveznost, se pojavili na konferenci in se podpisali pod visokoletno deklaracijo, ki bo denimo odpravila revščino do leta 2013. Deklaracija se potem pospravi v predal, revni in socialno izključeni deli prebivalstva pa ...

Morda stvari le niso tako črne: državni mehanizmi, če je država vsaj še kolikor toliko socialno naravnana, deloma skrbijo za posledice političnoekonomskega reda. Vendar gre pri tem predvsem za blaženje posledic in nikakor ne za reševanje problema, saj ga obenem pomagajo vzdrževati. V javnem in političnem govoru se pogovarjajo o tem, kako ustaviti revščino in vedno močnejše razlike med prebivalstvom, nikjer več ni mogoče zaslediti debat o tem, da so tovrstni družbenoekonomski odnosi pravzaprav že v osnovi zgrešeni in je že skrajni čas – pa četudi se sliši še tako utopično – da začnemo razpravljati in še pomembneje: vzpostavljati drugačne medčloveške odnose.

Spremembe kot ponavadi ne pridejo od zgoraj, temveč od spodaj, z roba družbe. Od ljudi, ki veljajo za čudake, nesocializirane, nevarne, nesposobne, lene ... Od ljudi, ki bolj ali manj zavedno ali nezavedno čutijo, da ne morejo živeti tako – tudi če bi radi. Vendar spremembe, pa najsi je red videti še tako trden in nespremenljiv, lahko pridejo zelo hitro, denimo s povezovanjem ljudi, ki mislimo in čutimo podobno. S pogovorom, razvijanjem idej, ki so človeku in naravi prijazne, in njihovim udejanjanjem. Pravzaprav že s tem, da se ne pustimo potegniti v divji vrtnec dela, ampak se znamo kadarkoli ustaviti in si vzeti čas zase in sočloveka – in recimo tudi za svoj vrt. In nazadnje, a najpomembnejše, da začnemo ustvarjati majhne, a trdne skupnosti, ki bodo delovale okoljsko in socialno zavedno in ki bodo delovale enostavno zato, ker bodo omogočale preživetje in bo, preprosto povedano, v njih lepo živeti. Male skupnosti bodo sčasoma prerasle v velike, saj se jim bo pridružilo vse več ljudi, ki bodo začutili, da lahko kaj spremenijo in izboljšajo. Tudi bralci in bralke, ustvarjalke, ustvarjalci časopisa smo med seboj povezani v majhno skupnost, ki ustvarja drugačne medčloveške odnose.

Luna J. Š.

DO 0,5 ODPSTOKA DOHODNINE, KI VAM JO ODMERI DRŽAVA ZA PRETEKLO LETO, LAHKO NAMESTO DRŽAVI ODPSTOPITE DRUŠTVU KRALJI ULICE. TO STORITE Z OBRAZCEM ZAHTEVA ZA NAMENITEV DELA DOHODNINE ZA DONACIJE (MF-DURS OBR. DOH.ŠP. ŠT. 3), KI GA S SVOJIMI PODATKI (IME, PRIIMEK, NASLOV, DAVČNO ŠTEVILKO IN PRISTOJNI DAVČNI URAD) POŠLJETE NA DURS. NANJ NAPIŠETE, DA BI DEL DOHODNINE RADI NAMENILI DRUŠTVU ZA POMOČ IN SAMOPOMOČ BREZDOMCEV KRALJI ULICE – PRI TEM DODATE ŠE NAŠO DAVČNO ŠTEVILKO, KI JE 23956046, TER Določite ODPSTOTEK DOHODNINE, KI JO ŽELITE NAMENITI KRALJEM ULICE (DO 0,5 ODPSTOKA). HVALA!

To sem jaz:

2 UVODNIK
3 TO SEM JAZ
4 NOGOMET JE MOST, KI ZDRUŽUJE
5 FRANČIŠKANSKI BLUES
5 TO ŽENSKO RESNIČNO LJUBIM
6 ŽIVLJENJE PROSILCEV ZA AZIL
8 SOCIAL-EGO TURBULENCA
8 TATU ZGODBA
9 MASKULINIZEM
10 »PRIJATELJICE« IZ TUZLE
12 NEKAJ CESTNIH
13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
14 DOGODKI
16 F-MAIL
17 NADoGLAS
18 INTERVJU Z MEDICINSKO SESTRO »ŽIČNICO«
19 SOL IN KOPER
20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
21 PAMFLET
21 KRALJICA IN KRALJICA
22 ENIGME IZ STIGME
23 GOGIJEVA KOLUMNA
24 DOBRODOŠLI, MR. PRESIDENT!
26 ZGODBA BODOČEGA PRVAKA V BOKSU
26 PRED 100 LETI
27 SOSEDA ME GLEDA
27 SMS-KOMENTARNICA
28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
28 ULIČNI HOROSKOP
29 OGLASNA DESKA
30 RAZVEDRILLO

DANILO

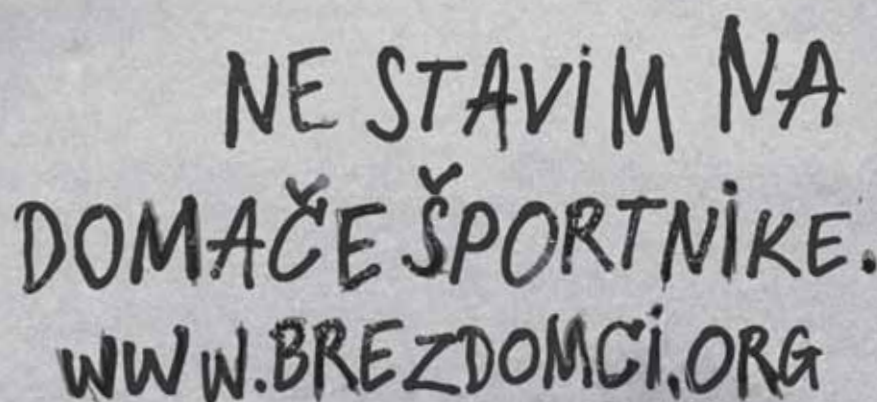

foto: Matilda M. Dobro

Lep pozdrav,

Danilo

**VEDNO SEM IMEL RAD ODPRTOST,
SPROŠČENOST, NESEBIČNO
PRIJATELJSTVO ... V STISKI ALI OBILJU.**

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

NOGOMET JE MOST, KI ZDRUŽUJE

Športno društvo Poljane je začelo podpirati to, da se na igrišču pri Srednji trgovski šoli in DIC-u na Poljanski nekaj dogaja. Ustanovilo je novo sekcijo z imenom Most. Most, ki združuje, je nogomet, ki ga sekcija organizira. V to sekcijo se vključuje vedno več ekip. O njej sem se pogovarjala z Zokijem, predstavnikom Športnega društva Poljane oziroma sekcije Most, nekaj pa sta dodala tudi Janez, sodnik na tekmah, ter Dare, selektor ekipe Kralji ulice.

Kakšni ljudje ste združeni tukaj?

Zoki: Delavci, brezposelni, brezdomci in ljudje, ki delajo na fuš (preživljanje s fušem je delo na črno).

Ima vsaka skupina svojo ekipo ali so ekipe tudi mešane?

Zoki: Kralji ulice imajo svojo ekipo (z istim imenom), fušarji svojo (imenuje se Fušarji) in tudi zaposleni svojo (imenujemo se Ribe). Če ima kdo od igralcev kakšno obveznost, se zamenjujemo, dopolnjujemo, da lahko igramo.

Bi ta stadion, če ne bi tukaj igrali vi, propadel?

Zoki: Zavod Tivoli je prevzel ta park, vendar ga ne čisti. Čistimo ga sami, prostovoljno. Prej smo čistili in odnašali tudi smeti, zdaj pa samo počistimo in pustimo vreče. Zato, da se bo videlo. Oni zahtevajo denar za čiščenje, mi pa nič. Hočemo samo uporabljati igrišče. Moramo ga očistiti, drugače ne moremo igrati. Želimo si, da bi ljudje prišli pogledat (tudi iz športnih društev), kaj se tukaj dogaja, da tukaj nekaj je. Nekaj imajo od tega brezdomci, nekaj pa okoliško prebivalstvo.

Kolikokrat na teden igrate?

Zoki: Do zdaj smo igrali vsako nedeljo, vendar bomo to sedaj razširili tako na sobote kot nedelje. Še ena ekipa pride s Kodeljevega, pa v Šiški se tudi ena ustanavlja. Ob nedeljah imamo tekme. Namen je rekreacija. To smo ljudje, ki imamo radi nogomet, igre, naravo ... Bolje, da smo na igrišču, kot v gostilni, ne?

Kako pa so se začele oblikovati te ekipe?

Zoki: To smo prijatelji, ki se poznamo že dolga leta. Dare je organiziral ekipo Kralji ulice, in ko so tukaj rekreacijsko igrali, sem se priključil še jaz in tako se je to začelo širiti.

Kakšno vlogo imaš pa ti, Janez?

Janez: Jaz prihajam sem enkrat na teden. Odigrajo se tri tekme, jaz pa sodim. To ni pravo sojenje, gledam le na točen čas, kdaj je začetek in konec tekme, kar pa se tiče kakšnih napak, se pa sami med seboj dogovorijo.

Kaj pa za ženske, imate tudi športne aktivnosti?

Zoki: Poskušamo jih vključit, ampak vsaka se nečesa boji. Prvič zaradi

slabega glasu, ker takoj, ko se omeni Kralje ulice, si vsi mislijo, da so to neki klošarji. Zaradi tega so imeli tudi moji prijatelji drugačno mnenje o tem, dokler niso videli. Zdaj ko vedo, kako in kaj se dogaja, so spremenili mišljenje. Tudi vi morate priti eno nedeljo pogledat, koliko ljudi, staršev, otrok ... tukaj gleda tekmo. Želimo pa si, da bi prišlo več žensk.

Pa imate kakšne aktivnosti, v katere bi se lahko vključile?

Zoki: Morajo najprej priti, da bomo videli, kakšne želje imajo.

Ali ima vsaka ekipa svojega trenerja?

Zoki: Ja, vsaka ekipa ima svojega selektorja. Smo organizirani, tako da se točno ve, kaj se lahko pričakuje. Bistvo pa je druženje.

Ali imate med tednom tudi treninge?

Zoki: Ne, Kralji ulice imajo prodajo časopisov, pa ne morejo zaradi tega, eni so v službi, eni so poročeni ... Ob sobotah in nedeljah pa je čas, da se vsi lepo mirno družimo. Takrat odigramo prijateljsko družabno tekmo. Tukaj ni bistvo samo nogomet ali tekma. Bistvo je, da se po tekmi vsi skupaj družimo. Igramo pikado, namizni tenis, malo piva spijemo, kaj spečemo, zapojemo ... Imamo kitaro in pokvarjeno harmoniko. Ne gre za to, da se ga napiješ, ampak gre za druženje. Zdaj imamo še televizijo. Bistvo tega je tudi, da s tem nadaljujemo, kajti povsod drugje objekti, kot je to igrišče, propadajo. Prejšnji vikend smo igrali na soboto, ker smo imeli v nedeljo obveznosti, pa nihče ni vedel. Otroci in starejši so mene potem spraševali v nedeljo, ali igramo tekmo. To je tako lepo slišati! Nam da energijo, da delamo prav.

Imate kakšne načrte za naprej?

Zoki: Jaz bi rad organiziral plavanje. Včasih sem plaval. Ko bo zima, pa bomo imeli nogomet v telovadnici. Da naše početje ne bo zamrlo, če bo slabo vreme. Kot že rečeno, bi radi, da se nam pridružijo še kakšne ženske.

Dare: Lahko naredimo nogometno ekipo žensk ali pa se nam kakšna pridruži.

foto: Tomislav Gruden - GTS

FRANČIŠKANSKI BLUES

Imeli bi mešano ekipo, saj gre za druženje, zabavo. Danci so lani na svetovnem prvenstvu v nogometu za brezdomce v ekipi imeli dve ženski, ki sta igrali enkratno. Poleg tega upamo, da bo Zavod 69 končno uspel izpeljati ligo socialno ogroženih.

Kaj pa to, da bi šli na kakšne športne izlete?

Zoki: To je pa vse pogojeno z denarjem. Mi pa nismo še tako organizirani oziroma sploh nimamo cilja, da bi služili na račun druženj. Če nam bo kdo kaj pomagal, bi to že radi, vendar je vse pogojeno z denarjem. Ne moremo niti na Šmarno goro, če nekdo nima copat, nima za čaj ...

Nimate nobenih prihodkov?

Zoki: Ne.

Kako pa ste dobili copate in drese?

Zoki: Sami si med sabo pomagamo. Dare je dobil drese od donatorja, jaz sem ga dobil preko svojega prijatelja, Fušarji so sami zbrali denar, da so si kupili majčke. Vsi skupaj si nekako pomagamo.

Kdaj ste sploh začeli z nogometom?

Dare: Oktobra. Jaz sem dal na oglasno desko Vincencijeve zveze in Kraljev ulice list z vprašanjem, kdo bi rad igral nogomet. Imeli smo eno žogo in mi je šlo kar malo na smeh, ko smo se prvič zbrali – to, kar pa se zdaj dogaja, je pa že kar neverjetno!

Zoki: Jaz sem se pa tukaj sprehajal s kužkom in se jim priključil.

V skupini ste sami športniki, nogometaši?

Zoki: Čisto po pravici povedano, določeni, ko so začeli, niso znali niti žoge ustavit – pa jih pridite v nedeljo pogledat!

Dare: Želja je, volja je, pripadnost, rezultati pa tudi še pridejo. Ampak ti niso pomembni, imamo jih zato, da se med seboj zafrkavamo.

Bi radi še kaj dodali?

Zoki: Vsako nedeljo, kdor ne pride, ima neopravičeno uro. Pridite pogledat!

Ob kateri uri?

Zoki: Ob devetih začnemo. Zdaj torej tudi ob sobotah.

Torej, vabljeni ste vsi – kot igralci, gledalci, navijači!

Marta

Hrvaški duhovnik po končani maši, ki je namenjena revežem – saj je bil Jezus reven in je od svojih učencev zahteval, da nimajo nič. Torej ... ta hrvaški frater pravi, da naj se drugič za k njegovi maši lepše oblečem, ker s svojo obleko žalim prisotne in Boga. Mogoče sem bil res malo strgan, ampak umit, čist in opran, celo dišal sem po vodici za britje. Jaz mislim, da je ta duhovnik sramota za krščansko cerkev.

Kavica

foto: Martina M. Dobro

TO ŽENSKO RESNIČNO LJUBIM

(Iz zbirke *Neko napalmsko jutro, ko kri zalije sanje*)

Zaljublil sem se v žensko, ki je vse svoje žile porabila za iglo, na njenem telesu je bilo osemindeset šivov, ljubosumje je rekla, horse je bil njen gospodar, nekoč pod Prešernom jo je zaklala tekmica, sklicevala se je na trinajst izgubljenih let, a mene je očaral njen do skrajnosti opustošen in ubit pogled, tako prekleto prepričana je bila, da je najnižje, kar je možno pri človeški živali, odprl sem ji vrata in postal njen bog, razvajal sem jo na tisoč in en način, ljubil sem jo tako, kot samice ljubijo svoje težko pričakovane mladiče, ni mogla vedeti, da je bila moja pokrajina požgana do amena kmalu po rojstvu, potem je bilo vse slabše, šutirali so me tako dolgo, da sem se izselil s tega sveta, ves čas je nekdo drug živel namesto mene, ni mogla vedeti, da mi prinaša ljubezen uničenja in hrepenenje spomina, ni mogla razumeti, zakaj sem se zaljublil v njo in jaz ji skrivnosti nisem hotel razkriti, bila je prva ženska, ki ni bila le igrača, bila je človek mojih pobeglih sanj, bila je svet, ki sem mu samo navidezno ubežal, ko sva posedala ob kozarcu vina, sem bil preprosto srečen, ničesar velikega nisva čutila, ničesar pričakovala, nobenega strahu, nobenih odvečnih besed, sama, odrezana pred templjem pekla, zaobljubljena za vedno, do srečnega konca.

Franjo Frančič

Kdo se boji črnega moža?

Matjaž Oven

ŽIVLJENJE PROSILCEV ZA AZIL

JE PRAVICA DO AZILA SAMO NAVIDEZNA?

Pod pojmom Schengen si večina ljudi predstavlja odprte meje. Potujemo lahko po Evropi, ne da bi nas na meji kdo zaustavljal ali – bog ne daj – celo pregledoval. Malokdo pa pomisli, da je vzporedno s podiranjem notranjih meja potekalo tudi utrjevanje zunanjih meja. Evropska unija je postala trdnjava. Njeni stražarji tujce spuščajo vanjo zelo selektivno, tako rekoč po kapljicah. Prebivalci tretjega sveta predstavljajo razvitim zahodnim državam zgolj poceni delovno silo, ki naj se čim manj zadržuje na njihovem ozemlju. Zato se delovno intenzivna proizvodnja seli v dežele v razvoju. Malo cenjeno in slabo plačano delo, ki ga ni mogoče prenesti drugam, pa naj opravijo sezonski delavci. Ti naj opravijo svoje delo, potem pa naj se čim prej vrnejo tja, od koder so prišli. Da bi se čimprej vrnili domov, zahodne države poskrbijo s kratkotrajnimi delovnimi vizumi in nastanitvijo v samske domove, ki so komaj še primerni za bivanje. Temu trendu sledi tudi Slovenija. Če država zaradi zmanjšanja rodnosti in staranja prebivalstva po eni strani teži k povečanju kvot tujih delavcev, pa po drugi strani tudi skrbno pazi, da se bodo tujci tudi zanesljivo in pravočasno vrnili domov. Tak način razmišljanja se kaže tudi v azilni politiki držav Evropske unije. Prebežniki, ki zaprosijo za mednarodno zaščito, namreč ne sodijo v prej omenjeni kalup. Niso prišli zato, da bi zaslužili nekaj denarja in se vrnili k svojim

družinam. Doma so bili preganjani, zato so prišli za daljši čas, morda za vselej. Ni jih mogoče izkoristiti in mirne vesti vrniti domov. Civilizirane države tega vendar ne počnejo. Poleg tega so podpisale Ženevsko konvencijo o statusu beguncev. V strahu pred navalom tujcev iz leta v leto sprejemajo vse ostrejšo azilno zakonodajo. Slovenija je pri zavračanju prošelj za azil bolj papeška od papeža. Pridobiti mednarodno zaščito v Sloveniji je težje, kot zadeti sedmico na lotu. V letih 2006 in 2007 so status beguncev po Ženevski konvenciji dobile le tri osebe. Po neuradnih podatkih je Slovenija doslej ugodno rešila manj kot pol promila vseh vloženih prošelj, kar je po vsej verjetnosti evropski rekord. Velik del prosilcev za azil ne vzdrži negotovosti in pobegne naprej, kar država razume kot umik prošnje. Tisti, ki odločbo dočakajo, pa so praviloma že vnaprej obsojeni na t. i. negativ. Nejasnost postopkov pri sprejemanju odločitev vzbuja sum, da se inšpektorji odločajo arbitrarno. Namesto da bi zgolj preverili v Ženevski konvenciji navedene razloge za mednarodno zaščito, veliko pozornosti in časa posvetijo iskanju napak prosilcev, zlasti neskladij in »lukenj« v izjavah. Kdo jih ne bi odkril, saj so prosilci za azil na prvem intervjuju običajno utrjeni, zbegani in prepuščeni lastni iznajdljivosti? V prvostopenjskem postopku namreč nimajo zagotovljenega brezplačnega pravnega svetovalca. Vse to dokazuje, da je pravica do azila zgolj deklarativna. Obstaja le v kozmetične namene, da se država pokaže v lepši luči pred svetom, pa tudi pred svojimi državljani. Izjemno redki srečneži, ki jim Slovenija dodeli status begunca, samo potrjujejo pravilo. Še več: Republika Slovenija s svojimi postopki nekatere prosilce za azil celo pretvori v čisto prave brezdomce. Če jim pravnomočno zavrnejo prošnjo za azil, a jih iz različnih razlogov ne morejo deportirati v njihove domovine, jim po določenem času enostavno odklenejo vrata Centra za tujce. Znajdejo se na cesti, brez dokumentov, brez sredstev za preživetje in brez strehe nad glavo. Kot da jih ni. Država si je oprala roke in prepustila njim samim, da se znajdejo, kakor vedo in znajo.

ŽIVLJENJE PROSILCEV ZA AZIL

Odvračanju beguncev je namenjen tudi način, na katerega država obravnava prosilce za azil, medtem ko čakajo na (zelo verjetno negativno) odločbo. Veliko pove že dejstvo, da Sektor za azil deluje v okviru Ministrstva za notranje zadeve (MNZ) in ne morda Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ). Prosilce za azil, ki so bili doma pogosto deležni nasilja prav s strani organov za notranje zadeve, še enkrat obravnavajo sorodni organi Republike Slovenije. Resda ne tako nasilno, kljub temu pa to marsikomu predstavlja psihični pritisk. Pri tem pa ne smemo pozabiti na dejstvo, da so v najslabšem primeru zgolj ilegalno prestopili mejo, pa še to samo nekateri. Mnogi so prišli povsem legalno. Tudi hišni red Azilnega doma izdaja minister za notranje zadeve. To je razvidno tudi iz njegove vsebine. Malo pravic in veliko obveznosti prosilcev za azil, predvsem pa nobenih sledov socialne. V skladu s hišnim redom so socialni delavci nekakšna mešanica hotelskih receptorjev in paznikov v zaporu. Ob prihodu dodeljujejo sobe, ob odhodu prevzemajo ključke, posteljnino in druge predmete, sicer pa pretežno skrbijo za disciplino: glede na »pridnost« izdajajo dovolilnice za izhod, izrekajo ustne in pisne opomine ter disciplinske ukrepe prepovedi izhoda. Predpisi jim vežejo roke, zato jim ne preostane nič drugega, kot da se identificirajo z institucijo in ne z uporabniki. Delajo pretežno v korist Sektorja za azil. Prebežniki, ki so uspešno prestopili mejo in zaprosili za azil, se torej znajdejo v Azilnem domu. Na robu Ljubljanskega barja, onstran obvoznice, nekje vmes med zavetiščem za živali Gmajnice in deponijo odpadkov. Do najbližje avtobusne postaje je vsaj 15 minut hoje, do viške veleblagovnice pa kar 25 minut. Skratka, odrinjeni so na rob družbe. V zadnjem času je v bližini res nastalo naselje neprofitnih stanovanj, kar pa samo kaže na to, da želi oblast, pa naj bo državna ali mestna, vse »socialne primere« odriniti v nekakšen geto. Ni naključje, da so v bližini iskali bivališče za povsod nezaželeno družino Strojani. Moški, ženske in otroci so obkroženi z

SLOVENIJA JE PRI ZAVRAČANJU PROŠENJ ZA AZIL BOLJ PAPEŠKA OD PAPEŽA. PRIDOBITI MEDNARODNO ZAŠČITO V SLOVENIJI JE TEŽJE, KOT ZADETI SEDMICO NA LOTU. V LETIH 2006 IN 2007 SO STATUS BEGUNCEV PO ŽENEVSKI KONVENCIJI DOBILE LE TRI OSEBE.

ograjami, kamerami, z uniformiranimi varnostniki, uslužbenci v belih haljah ... Kdo ob prvem prihodu ne bi začutil tesnobe? Vendar to ni še nič v primerjavi s Centrom za tujce v Velikem Otoku pri Postojni. Tam je vzdušje zares orwellovsko. Veliki brat je povsod prisoten. Začutiš ga celo v zraku, ki ga dihaš. V ljubljanskem azilnem domu je nekaj tega morda moč čutiti le v bližini zaprtega oddelka. Za njegovimi rešetkami se tudi za več mesecev znajdejo tisti, ki jih ni mogoče identificirati, ki so osumljeni zlorabe azilnega postopka ali pa izpolnjujejo druge, pogosto nejasne pogoje. Vodoravne rešetke očitno niso zadostovale, zato so jim letos spomladi dodali še navpične. Za vse prosilce za azil pa velja, da nimajo zasebnosti. Jedo skupaj, za higieno skrbijo v skupnih kopalnicah, potrebo opravljajo v skupnih straniščih, perejo v skupnih pralnicah, celo obiske lahko sprejemajo samo v skupnih prostorih. Celo njihove sobe jim ne nudijo zasebnosti, saj vanje »vdirajo« uslužbenci azilnega doma, ki vsako jutro vršijo kontrolo prisotnosti. Življenje jim usmerja urnik, ki je določen v hišnem redu. Med 22. uro zvečer in 6. uro zjutraj morajo biti »doma«, v svojih sobah, sicer jih doleti kazen. Tudi prehrana, pranje in druge dejavnosti potekajo po vnaprej določenem urniku.

Azilni dom svojim prebivalcem po prepričanju Sektorja za azil brezplačno nudi popolno oskrbo – prebivališče, obleko in hrano, za šoloobvezne otroke pa še šolanje. Ničesar drugega, niti denarja, naj ne bi potrebovali. Sobice so v primerjavi s prenatrpanim starim azilnim domom v Šiški res »lične«, zato jih tudi ob vsaki priložnosti razkazujejo visokim predstavnikom države in medijem. Kljub vsemu pa so v njih še zmeraj železne postelje in kovinske omarice. Hrana je solidna, a za marsikoga nezadostna. Pač prilagljena brezdelju. Za večerjo je pogosto tako majhen burek, da ga lahko spraviš v dlan. In potem od 18. ure do jutra nič. Otroci dobijo samo dva decilitra mleka dnevno ... Glede oblek pa so prosilci za azil v veliki meri odvisni od donacij. Podobno je z otroškimi igračkami. Upravičeni so le do nujnega zdravljenja, da se ohrani njihovo življenje in prepreči poslabšanje njihovega zdravstvenega

stanja. Šoloobvezne otroke vsak dan vozijo v OŠ Livada, nihče pa ne ve, v kolikšni meri so se tam vključili v šolsko življenje skupaj z drugimi otroki. Ali niso morda tudi tam segregirani?

Vse razen golega preživetja uprava Azilnega doma prepušča nevladnim organizacijam (NVO). Njihovi prostovoljci smo tisti, ki vodimo tečaje slovenščine in drugih znanj, se ukvarjamo z otroki ali pa na različne načine skrbimo za aktivno preživljanje prostega časa. Uprava na nas gleda kot na servis Azilnega doma. Zanima jih samo, kaj lahko naredimo za njih. Kljub odvisnosti od NVO nas stalno ovirajo pri delu. Izmišljajo si vedno nova pravila. Vpisovanju prihodov je sledilo še nošenje priponk »Obiskovalec«, legitimiranje, časovno in prostorsko omejevanje prisotnosti v Azilnem domu ..., celo izbira »primernih« oseb, ki jim je dovoljen vstop. Ko nas ne potrebujejo več, nam enostavno pokažejo vrata. Takim poskusom sledijo mukotrpna pogajanja za nadaljevanje »sodelovanja«. Posledično se tudi nekatere NVO vse bolj prilagajajo in dejansko tudi same že delajo predvsem v korist institucije. Vse to, poleg tega pa še večno pomanjkanje sredstev, odvrta prostovoljce.

Večina prosilcev za azil si želi samo živeti »normalno« življenje, kakršnega živimo »običajni« ljudje. Ne želijo živeti v instituciji in biti v breme družbi, ampak sami skrbeti zase in za svoje družine. Vendar pa jim to onemogoča zakonodaja. Razselitev je možna le izjemoma, pa tudi dohodkov praviloma nimajo. Nekoč so dobivali borno žepnino v višini 1.700 tolarjev mesečno,

potem pa so ukinili še to. Delati pa ne smejo, vsaj prvo leto ne. Potem lahko, a pod pogojem, da v tem času še niso dobili nobene odločbe. To pa je skoraj »misija nemogoče«, saj velika večina že v nekaj mesecih dobi »negativ«. Če si hočejo privoščiti vsaj približno tako življenje, kot smo ga vajeni drugi ljudje, jim preostaneta samo dve možnosti: delo na črno ali kriminal. Glede na okoliščine je slednjega presenetljivo malo. Skoraj nič. Kdor strogo upošteva predpise, pa je prepuščen brezdelju in apatiji. Zakon dovoljuje samo pomoč pri vzdrževalnih delih v Azilnem domu, za kar lahko prejme skromno nagrado. Celoten sistem je torej zasnovan tako, da so prosilci za azil popolnoma odvisni od institucije in s tem ločeni od preostale družbe. Nekaterim pa se le uspe izviti iz čvrstega prijema »totalne institucije«. Skupina prosilcev za azil se je organizirala in ob pomoči Socialnega centra Rog osnovala gibanje »Svet za vsakogar«*. Izvedli so več akcij osveščanja javnosti in se začeli pojavljati v medijih. Ob svojem delovanju so si pridobili številne sodelavce, prijatelje in znance. Tako so močno razširili svojo socialno mrežo in se v veliki meri integrirali v slovensko družbo. V zelo kratkem času pa so najbolj aktivni kar naenkrat dobili »negative«, čeprav so prej že leto in pol zaman čakali na kakršnekoli odločbe. To je bil povod za »Protest proti kaznovanju prosilcev za azil, ker so spregovorili o razmerah v Azilnem domu na Viču v Ljubljani«, pod katerega so se med drugimi podpisali tudi številni profesorji ljubljanskih fakultet.

*Več o gibanju »Svet za vsakogar« lahko preberete na spletni strani <http://www.njetwork.org/spip.php?mot1>.

ZAKAJBIT DOBRE VÓLE

Ko otpreš oči izjutraj, roža tepo zdravi,
koza zajterk seo sedeš, zadišipo kavi.
Ko podmizico pogledaš, najdeš koj čigumi,
kerta svet jetok prijazen, lejka vseti nudi!
Kona travnik kuška peleš, hit nabereš zvončke,
ko maškara vkol hiše skačež, dajoti bombončke.
Kovelika bošpo stala, bošmela dobro službo,
isvoji majhni rdéči sopci, skozboš mela gužvo.

Kobrowsky

SOCIAL-EGO TURBULENCA

Bojan Sklepič

OBLIKUJE SE EURO-FURIJA, PRVIČ

ENOSTAVNO, AMPAK RESNIČNO, DOTIČNO IN STIČNO.
V ODO RADOSTI, KRALJIČNO, O, BOŽANSTVENO!
VSE TE SENCE SVOBODNIH DRAGIH ŽIVLJENJSKIH
PREŽIVETJU SPONTANIH PADCEV
NAS MEDEJO IN KRADEJO, SE UMIVAJO,
V IZVIRIH ZAUPNIŠTEV LOJALNIH.

PRIDOBITNIŠKI ODVISNIKI, LOVCI CENENE DELOVNE SILE
V MIZEREM OKOLIŠU REVIR GLOBALIZIRAJO.
PRI BOGU PRISEGAJO NA PRAVICO, NEKO MANIČNO RESNICO,
KRUHA IN IGER, DELI IN VLADAJ, DRAMATIZIRANJE ODNOSOV,
V HIERARHIJI VEČNA SAMOPODOBA POLITIZIRANJA
MANJŠIN PRI KORITU.

KAMERE VSEPOVSOD, ORWELL, NADZOR,
PA BIG BROTHER, GLODANJE KOSTI NA OBROKE,
MANJŠINE PRI KORITU ZAOSTRUJEJO TENZIJE
MED MILINO IN ROBATOSTJO,
SE NE OZIRAJO NA IZKUŠNJE IN BOEME,
KI KOT IZRAZ PRETEKLOSTI, KOT UVENEL CVET ŠE VEDNO
KRASIJO S SVOJO LEPOTO V MILINI
KREATIVE SOLIDARNOSTI, STIHIJE SOCIALIZACIJE.
VSTANIMO V LUZERSTVU ZAKLETI,
KI FILINGU SMO ZVESTI, SAJ SINTETIČNI IZRAZ
PREVZETNE OBLASTI OBLIKUJE VSE VEČ
PODLOŽNIKOV VZORCEV IN OKOLI NAS JE
VSE VEČ PREŽRTIH SKELETOV IN ŽRTVENIH JAGENJ,
ODRINJENI SO BILI SPOSOBNI ŽE OD NEKDAJ,
ČLOVEKOLJUBJE SE ZAČNE DOMA,
DOM SE POJAVI TUDI V VIZIJI CESTNEGA ŽIVLJENJA,
V OBLIKAH SLIKOVITIH IZKUŠENJ,
V DOJEMANJU ZAUPANJA.

TATU ZGODBA

Tatu 1:

Če si nekaj želiš imeti za vse življenje, potem to tudi narediš – četudi z lastno roko. Za tiste, ki ne vedo: to je zaščitni znak heavy-rock skupine Motörhead.

Tatu 2:

Naj bo karkoli že, a za policaje je ris.

Stane

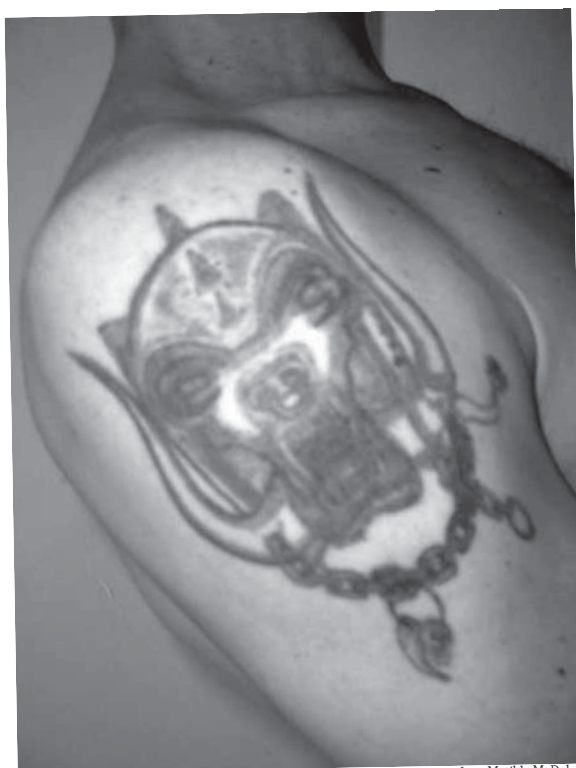

foto: Matilda M. Dobro

foto: Matilda M. Dobro

MASKULINIZEM

KOT ODGOVOR NA FEMINIZEM

Živim v času, ko je sodobno reči: »Jaz sem za feminizem. Ženske so potlačene, užaljene, zaničevane, obravnavane kot manjvredna bitja. Bla bla bla bla ...« Vse lepo in prav, ampak jaz to poslušam, berem že 20 do 30 let.

In kaj vidim po vseh teh letih, ko sem se zbudil? Ženske imajo službe, dobro plačane službe, ugled, uglajenost, spoštovane so ... Ošabne z viška, mentalno zakrnele v oblačenju, vožnji, zaščitene z zakoni, moralami, normami. Kočevski medvedje so nezaščiteni v primerjavi s privilegiji, ki jih danes ženske uživajo v Sloveniji.

Na drugi strani biološkega pola pa smo spolno in duševno dozoreli moški, ki smo, če smo primeroma lepega telesa, ošabni mačoti, če smo nežne duše v uglajenem telesu, pa pederasti, ki smo za ponucat za kak »nežen« pogovor in »basta«, ker itak takemu ne moreš verjeti. Če smo pridni, a ubogi v glavi, pa pravijo: »Kaj naj z debilom, še za v kino ni ...«

Žalostni stereotipi, ki na žalost v prakso dajo ljubezen (beri seks) ali kaj podobnega v stilu kompromisov solidarnosti z nižjeležečo filozofijo biološkega preživetja.

Depresivno stanje še ni zaskrbljujoče ali je tema že passé? Mogoče. A stanje že lep čas ostaja isto, na istem ključnem vprašanju, kjer smo bili 20 ali 30 let nazaj. Ali je prav, da je tako?

Ubog, uničen, da ne rečem poteptan možiček ... Ampak tisto malo duše, kar je ostalo, se v resnici sprašuje, ali je prav, da se sploh sprašujem. Stanje je alarmantno. Po vojni diši zrak že precej časa, zato bi rad, da mi nekdo dokaže, ali je na to vprašanje možno dati zanesljiv odgovor. Kdaj zares 50 odstotkov proti 50 odstotkom? Se mi rahlo dozdeva, da nikoli.

Bosco

REAKCIJA POLETNE ŽEJE

**POLETI POPOLDAN NAM VROČINA
SPROŽILA JE PREHUDO ŽEJO,
RODILA NAPAČNO IDEJO,
DA NAS ODŽEJAL BO KOZAREC VINA.**

**OB GOSTILNI SENČNA LEGA
ODPRAVILA PRVE JE TEŽAVE,
NEKOLIKO OHLADILA GLAVE,
NATO PRIŠEL ŠE PRVI JE KOLEGA.**

**NAROČILA STA PRVO RUNDO PIVA
IN SREČANJE STA ZAČELA V ŠALI,
KMALU SO SE ŠE OSTALI ZBRALI,
NASTALA JE DRUŽBA ZANIMIVA.**

**POZNO V VEČER SO DRUGAM SE PREMAKNILI,
LE S PIVOM SO ŠE NADALJEVALI,
A S PIVOM SO TUDI SPOZNALI,
DA SE MOČNO SO SPREMENILI.**

**JOŠKO JE PRAV PO MOŠKO
V SVETLO POLETNO NOČ
RAZKAZOVAL PEST IN SVOJO MOČ,
VEDEL SE NEKOLIKO JE OTROŠKO.**

**CIGARET DELAL LE PROBLEME,
V NJEM JE GOTOVO NEKA ZANKA,
SAJ GOREL JE BREZ PRESTANKA,
SPROŽAL RAZLIČNE JE DILEME.**

**ZGODNJE JUTRO JE BILO DRUGAČNO,
VSAK JE NOSIL TEŽKO GLAVO,
NEKDO JE KUHAL MOČNO KAVO,
SVETLO JE POSTAJALO TEMAČNO.**

**VNELA SE ŠE ZADNJA JE RAZPRAVA:
ZAKAJ VODA JE NA MIZI?
UGOTOVILI SO, DA JE NEKDO V KRIZI,
NATO SVOJE NAREDILA JE NARAVA.**

MIHA INDIHAR

»PRIJATELJICE« IZ TUZLE

010
KRALJI
ULICE

S članicami organizacije Prijateljice iz Tuzle smo se spoznali na podelitvi nagrad Fundacije ERSTE za inovativne projekte na področju socialnega vključevanja.

O organizaciji in načelih, po katerih deluje, je mogoče veliko zvedeti iz načina razmišljanja ljudi, ki so tam zaposleni. Z direktorico Prijateljic, Jasminko Tadić Husanović, smo poklepetali o dejavnosti in projektih organizacije, razvoju mesta Tuzle, delovanju nevladnega sektorja ter možnosti za razvoj socialnega podjetništva v Bosni in Hercegovini. Nagrada ERSTE je bila organizaciji podeljena za njihove projekte zmanjšanja revščine s krepitvijo ženskega podjetništva in neinstitucionalnega izobraževanja, z namenom vzpostavitve socialnega podjetništva in zmanjševanja nezaposlenosti. Ustanovljen je bil center ženskega podjetništva, kjer zaposlene opravljajo različne storitve, na primer kot so pranje, ročno in mehansko pranje preprog, avtomobilov, čiščenje, pomoč starejšim, varovanje otrok, tečaji striženja, tečaji šivanja, računalniški tečaji. Svoje storitve nudijo posameznikom in podjetjem. Trenutno so zaposleni trije ljudje, sodeluje pa jih še trinajst. Veščin se lahko naučijo v treh izobraževalnih tečajih, ki so na voljo vsem nezaposlenim. Zadnji cilj je samozaposlitev. Center se je vzpostavil v sodelovanju skupnega projekta Prijateljic in Mestne občine Tuzla in je, kot pravijo »Prijateljice«, edinstven primer, kaj je mogoče doseči s sodelovanjem med lokalnimi NVO in vladnim sektorjem.

»AMICA«

Humanitarna organizacija Prijateljice je bila ustanovljena kot lokalna nevladna organizacija julija 1996 s strani zaposlenih, uporabnikov in prijateljev mednarodne organizacije Amica iz Nemčije. »Organizacija Amica je začela z delom v Nemčiji po prvih vesteh o začetku vojne v nekdanji Jugoslaviji,« razlaga Jasminka Tadić Husanović. Najprej so v BiH in na Hrvaško pošiljali pomoč v obliki hrane, obleke, obutve in pripomočkov za higieno. Njihova stalna dejavnost v Tuzli se je začela leta 1994, Prijateljice pa so kot domača nevladna organizacija leta 1996 prevzele in nadaljevale njihove aktivnosti. V zadnjih 11 letih delovanja so bili ciljna skupina

foto: arhiv Prijateljice

društva marginalizirani in ogroženi državljani in državljanke, posebej ženske in otroci iz Podrinje, ki so zaprosili za pomoč po padcu Srebrenice. Cilj je bil krepitev njihove samozavesti in osebnosti s psihosocialno in svetovalno podporo, njihova vključitev v urbano okolje, izobraževanje v smislu, da si s samozaposlovanjem pomagajo sami, in pomoč na poti doseganja ekonomske neodvisnosti.

Organizacija Prijateljice je danes usmerjena k aktivnemu vključevanju in izboljševanju položaja svojih uporabnic in uporabnikov v skupnosti na human, odprti in profesionalen način. »Naše ciljne skupine so različne skupine prebivalcev in prebivalk Tuzle in širše okolice ne glede na nacionalno, versko, starostno ali spolno pripadnost,« razlaga direktorica in nadaljuje: »Aktivnosti za naše uporabnike in uporabnice so usmerjene k nudenju psihosocialne pomoči, izobraževanju, svetovalnim uslugam, ustvarjanju delovnih mest ter podpori reforme šolstva (izobraževanja), obojestranskega vračanja (beguncev) in mirovnega procesa.«

NEVLADNI SEKTOR

Delo v nevladnem sektorju je lahko naporno, vendar si Jasminka Tadić Husanović s petnajstletnim delovanjem in izkušnjami na tem področju ne bi mogla zamisliti delovanja drugje. »Nevladni sektor daje mnogo prostora za delovanje v skupnosti, tu so nadvse

plodna tla za gojenje pozitivnih sprememb. Na koncu projekta bom zadovoljna z doseženimi rezultati,« razlaga direktorica. »Veliko zadovoljstvo mi daje tudi občutek, da je naše delovanje transparentno, učinkovito in racionalno v korist širše skupnosti. Od delovanja v nevladnem sektorju ima človek več koristi: pomoč ranljivim, marginaliziranim skupinam, reševanje družbenih problemov, preventiva raznih odklonskih dejanj, zaposlovanje oseb, razvoj lokalne ekonomije ter vlaganje denarja v državo in lokalne fondе.« Delovanje v nevladnem sektorju, kot pravi direktorica, zahteva precej moči, energije, veliko prostovoljnega dela, a po drugi strani so to stvari, ki jo navdihujejo in izpolnjujejo, kar ustvarja ravnovesje in pomaga, da s pozitivno energijo tudi sama ohrabljuje tiste, ki njeno pomoč potrebujejo. »A najboljša nagrada za moj vloženi trud je vsak srečen otrok, zaposlena ženska, oseba, ki lažje premaguje bolezen ...«

Po besedah Jasminke je Tuzla na mednarodnem nivoju prepoznana kot multinacionalno, multikulturno in multireligijsko središče. Mesto je odprto za nove, napredne ideje v skladu s 3T filozofijo (toleranca, tehnologija in talent). Trudijo se v smeri izboljšanja kakovosti življenja za vse meščanke in meščane Tuzle, medtem ko so nekateri ljudje na položajih po besedah naše sogovornice še posebej senzibilizirani za tematiko enakopravnosti spolov, saj so uspešne ženske prepoznavne in delujejo na vseh nivojih odločanja.

SOCIALNO PODJETNIŠTVO V BIH

Glede na to, da je namen projekta Prijateljic tudi vzpostavljanje socialnega podjetništva, nas je zanimalo, če je to področje v Bosni in Hercegovini kaj bolj razvito kot v Sloveniji. Izkazalo se je, da so trendi podobni in da se v Tuzli soočajo z zelo podobnimi težavami. »Brez obstoja Zakona o socialnem podjetništvu ta kategorija in niti institucija ne moreta biti povzdignjeni na primeren nivo, ki bi lahko dajal zadovoljive rezultate. Socialno podjetništvo bi bilo potrebno institucionalizirati, saj imamo tako človeške kot druge vire, potrebne za razvijanje v pravo smer,« razlaga sogovornica.

Odnos države do nevladnega sektorja je po besedah direktorice Prijateljic sicer dober. Vlada Tuzelskega kantona (BIH je kompleksno politično strukturirana država, sestavljena iz dveh enot, enega okrožja in desetih kantonov) na transparenten način podeljuje sredstva, in kar je najpomembnejše, sodeluje v partnerstvih z nevladnimi organizacijami ter vzpostavlja projekte na različnih nivojih (izobraževanje, zdravstvo, ekologija, podjetništvo ...). Na nivoju BIH se vzpostavlja sistem sodelovanja, komunikacije, partnerskega delovanja, veliko pa je k temu doprinesel tudi Sporazum o sodelovanju med ministrstvi BIH in nevladnim sektorjem, ki je bil podpisan aprila 2007. Pri vzpostavljanju in kreiranju sporazuma je sodelovala tudi organizacija Prijateljice skupaj z drugimi NVO.

Luna Jurančič Šribar

Odhajanja samote

Vračaš se v hišo očeta, skrita v maminem naročju:
čas izginja in izriše se v bivališče starosvetnega,
poplavljen s kretnjami čudežnih bitij,
ki govorijo z molkom.

V mimobežnosti in totalnosti vsega
brez preostanka

postajaš to, kar te v dogajanju objema,
in z dihi votliš svojo samoto za tisočletja,
vedno premeščena, vedno za korak od sebe.

Sem te videl med belimi haljami,
zaslutil v drsenju copat po neskončnih hodnikih,
si sedela v parku cvetočih magnolij,
kjer ptice kljuvajo čela?

V tišini jutra te uzrem,
usmerjaš vesoljni promet
in v niti, ki jih spletajo tvoji gibi,
se ujamejo moje molitve in biseri rose,
presvetljeni s svetlobo novega dne.

Zdaj odhajaš stran,
stran od povešenih pogledov na obalah spomina,
zapuščaš bivališče, ki pestuje izgubljeni čas,
in jaz odhajam s tabo,
ponošeni čevljev in z nočno čepico na glavi;
zvezdna je noč odhajanja,
kradeva si samoto

in odprta je cesta k najinemu mestu,
k smehu na širnih balkonih poletja,
ko potepava se z roko v roki
po tej skrušeni zaplati vesolja.

Urban

011
KRALJI
ULICE

foto: arhiv Prijateljic

IGRA (NE)LJUBEZNI

GLOBOKO POD ZEMLJO, NAPOL ZAPRTIH, NEMIRNIH, OBUPAJOČIH OČI,
TREŠOČIH TELESNIH GIBOV, POLNO STRAHLJIVIH OBČUTKOV,
POVEŠENIH VEK IN NEPRESANIH NOČI.
MISLI, KI BEŽIJO IN NE NEHAJO VSILJEVATI ZAVESTI,
MOGOČEN UM, KI MI NAREKUJE ZAIGRANE SITUACIJE,
IN KRUTA RESNICA, KI MI GOVORI O LJUDEH SAMIH.

ŽIGAŽAGA

NEK AJ

cestnih

PARIZ – METRO STATION STRASBOURG

Nešteto glav
pomešanih na enem mestu
in najine oči,
ki se spoznajo
in sijejo ob ponovnem srečanju ...

Sediva za dlan narazen
in se čutiva,
niso pomembne
ostale hladne misli,
tukaj z nama.

Kateri bo prvi ...
rekel ...
bilokaj ...?

Pomahaš,
se nasmehneš
v slovo
in gledaš,
kako drvim stran,
vedno in bolj ...

In vprašanje,
kdo sva in zakaj midva ravno,
ostane za vedno ...
– nenapisano.

Aris Sofee Bonuel

SPOŠTOVANA GOSPODIČNA JULIJA*,

ob novici, da nameravate napraviti
vozniški izpit, sem bil prijetno
presenečen in vam vnaprej iskreno
čestitam! Glede na vaše vsem znane
kakovosti, bi vam bolj priporočal
izpit iz posteljnih veččin, ampak če že
imate voljo ...

Vaše poprej omenjene kakovosti
vam nedvomno zagotavljajo a priori
opravljen izpit oziroma, da bo vašim
intelektualnim zmožnostim lažje
razumljivo: inštruktor oziroma več
teh bo položilo vas, vi boste položili
izpit, pa se zgliha, a ne? Sicer vam je
pa doseganje raznoraznih ciljev na
tak način vsakodnevna praksa. Pa
še v veliko zadovoljstvo vam je in bo
(prijetno s koristnim)!

Tudi glede na vaše mentalne
zmožnosti boste po mojem sigurno
opravili izpit, če samo pogledamo,
koliko norcev se vozi po slovenskih
cestah – eden gor ali dol!
Veliko sreče v postelji in na cesti,

Zmajček

* Ime je izmišljeno.

ENA CESTNA

Sončni žarek ga zbudi in spomni,
kdo je (za zamreženim oknom v kleti
stopnišča, z nekaj evri v žepu, enim
cigaretom in brez ognja). Brezupno
deluje.

Soseda odpre vrata stopnišča, sonce
je še pri vzhajanju, skoraj pri dnu
njegovih nog, vliva upanje, nič ni
tako črno, zgleda si obleko, preveri
žepe in stopi čez prag, hodi proti
znani destinaciji, opazuje okolico
in opazi dogajanje v vrtcu – zgodba
iz otroštva – posledično premišluje
o normalnem, domačem življenju
(mama ga je pripeljala v vrtec, igra
se, pokrit s svojo najljubšo odevico
opazuje strop).

Nato pa spomin na temnejše strani,
nosi težko vrečko s pivom za svojo
mami – cinglanje flaš v kopalnici
– mama in oče se po dolgem snidenju
spreta. On leži v postelji in miži. Pod
posteljo najde mamino zalogo.

Neznani avtor

FRENKI PAVZA, ČETRTEČ Kamion!?

Modim po Zaloški cesti in nekdo
za menoj začne hupati. Kva me
briga, si mislim. Toda neverjetno,
ob meni se ustavi Iveko, kar velik
kipar, in nekdo mi odpre vrata
kamiona. Stopim do kabine. In ne
morem verjeti: Frenki me vabi na
vožnjo. Najprej sem pomislil, da se
mi je prikazala Marija in ne Frenki.
Vstopim in ga pozdravim: »Živjo
in bravo,« ga pohvalim. Frenki mi
zgleda povsem trezen. »Kam sva
namenjena?«

»Blizu,« mi razloži. Daleč tako ali
tako ne bi bilo izvedljivo. Že sva
na cilju. Ob lokalu parkirava in
izstopiva. Skupaj odideva v lokal.
Prijetna in seksi kelnarca naju
postreže. Frenkiju 0,6 sadjevca in
meni kavo z mlekom. Pa se je začelo
piti v potokih. Še sam sem prešaltal
na pivo. Po nekaj urah sem ugotovil,
da imava zunaj kamion, in ko sem
pogledal Frenkija, mi je bilo vse
jasno. Prosil sem ga za ključke od
kamiona. Čeprav jih je iskal pol ure,
mi jih je vendarle dal. Pesek, ki ga
je bilo pet kubikov, žal ni prispel,
kamor bi moral. Frenki žal ni več
vedel, kako in s kom je prišel v lokal.
Kelnarca je ugotovila, da za Frenkija
žal ni več alkohola. Pred njega je
postavila močno kavo in vsakič, ko je
želel štamperle, mu je v 0,6 natočila
vročo vodo, in kadar ga je zvrnil,
ga je vedno zapeklo po grlu. Ni pa
vedel, da pije vročo vodo. Kelnarica
ni bila samo seksi, bila je tudi zelo
pregnana. Po telefonu sem poklical
prijatelja, ki naju je kasneje peljal do
Frenkijevega doma.

KTM - Mare Ceglar

ANEKDOTE IZ PRODAJE

RESNIČNA 11

V Plavi laguni je veliko študentov, ki kupujejo Kralje ulice. K meni prideta dve študentki, ki že poznata revijo. Malo jo prelistata in me povprašata, če tudi jaz kaj pišem. Odgovorim, da prodajam časopis že sedem mesecev in da sem začel tudi pisati. Tudi drugi moji članki so v tej številki. Obe študentki sežeta v precej prazni denarnici in mi izročita vsaka po dva evra za revijo. Lepo se jima zahvalim in jima želim veliko sreče pri študiju.

Roman

RESNIČNA 12

V podhodu Plave lagune se sprehaja tudi veliko starejših domačinov. Pristopi starejši domačin, me lepo pozdravi, pohvali moj način prodaje in trud pri delu. Kupi časopis, mi izroči en evro. To pa ni vse. Kadarkoli v mesecu gre mimo mene, me lepo pozdravi in mi sam od sebe izroči par kovančkov. Povabi me tudi na kavico. Temu domačinu bi se še posebno rad zahvalil, ker mi je povedal svojo plat zgodbe, ki je približno ista kot moja.

Roman

Sem prodajalec Kraljev ulice in danes na deževen dan sem prodajal časopis na Prešernovem trgu. Do mene pristopi starejša gospa, me lepo pozdravi, mi da sedem evrov, časopisa pa ne vzame. Nato me vpraša, če ji lahko dam telefonsko številko dnevnega centra Kralji ulice, da bo prinesla rabljene predmete za prodajo na naši stojnici. Petnajst minut sva se pogovarjala o vsebini nove številke Kraljev ulice in o posredovalnici rabljenih predmetov. Zelo je pohvalila naš cestni časopis.

Ales V.

DAN S KRALJI

V mesecu maju smo taborniki, člani Roda Rožnik doživeli prijetno presenečenje, ki nam ga je pripravila vodnica Urša.

Le-to je bilo, da se bomo namesto običajnega sestanka preizkusili v prodaji časopisa brezdomcev Kralji ulice.

To se mi je zdelo izjemno zanimivo, ker sama že nekaj časa kupujem ta časopis in spraševala sem se, kako prodaja poteka – ter predvsem, kakšen je odziv ljudi.

Z manjšo zamudo z naše strani smo se dobili pred njihovim centrom na Poljanski cesti. Tam smo se tudi preoblekli v naše uradne kroje in rutke. Po začetni tremi smo se hitro razdelili. Rony je odšel z Markom, Urša z Marjanom, Sebi in jaz pa z Daretom. Na žalost nas je bil Rony zaradi obveznosti v šoli primoran zapustiti. Njegovo mesto je prevzel Sebi.

Tako sva se z Daretom odpravila na Prešernov trg na stopnice pred Frančiškansko cerkvijo. Dare je bil zelo zgovoren in odgovoril je na vsa moja vprašanja ter mi odprl veliko novih pogledov na problem brezdomstva. Nato je začel počasi prodajati. Najprej sem ga samo opazovala, saj si sprva nisem upala ogovoriti mimoidočih.

Vendar ko sem videla, da brez tega ne bom prodala niti izvoda, sem tudi jaz začela s prodajo. Šlo mi je kar dobro; na začetku z Daretovo pomočjo, potem pa vse bolj samostojno.

Rezultat je bil odličen, prodala sva čisto vse izvode.

Pri sami prodaji mi je bilo najbolj bizarno to, da vedno, ko sem ogovorila »gospoda s kravato«, me je ta popolnoma ignoriral ali celo pogledal stran, medtem ko so naju ostali vsaj pogledali, se nasmehnili, rekli: »Ne, hvala,« in tako naprej. Vendar mi je Dare rekel, naj se ne oziram na »kravatarje« in naj tega ne jemljem

osebno, ker tako pač je.

Med prodajo so do naju prišli še drugi brezdomci, Daretovi prijatelji oziroma znanci. Vsi so bili izjemno prijazni in vljudni do mene. Slišala sem veliko različnih zgodb, vsaka je bila zanimiva, žalostna, smešna ali ironična.

Te izkušnje ne moreš primerjati z ničemer, dokler dejansko ne izkusiš, kako je, pa čeprav samo za nekaj ur. Vsi, ki sem jih spoznala in z njimi sodelovala, so mi zabičali, da se s prodajo Kraljev ulic ne da udobno živeti in naj raje študiram ter dosežem čim boljše izobrazbo.

Obžalujem le to, da nas je bilo (pre)malo – Urša, Sebi, Rony in jaz, ker je bila to res nepozabna izkušnja. Kralji ulice, še enkrat hvala za vse.

Anja

Dogodki:

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV, DRUGIČ

Zadnjo soboto v mesecu maju, 31. 5. 2008, je stojnica oziroma posredovalnica rabljenih predmetov zopet zaživela – tako bo v bodoče tudi vsako zadnjo soboto v mesecu. To poletje bomo stojnico imeli še 26. 7. in 30. 8., in sicer med 9. in 19. uro. Prodajalci smo bili zadovoljni z obiskom in prodajo. Prodalo se je 80 izdelkov. Prijazne stranke so prinašale različne predmete tudi na samo stojnico. Bili smo jih veseli. Vsi ostali pa lahko predmete prinesete vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 16. ure na sedež društva Kralji ulice na Poljansko 14. Z vašo pomočjo bo naša trgovina zaživela.

Roman

014
KRALJI
ULICE

foto: Zoran Arizanović

SREČANJE SVOJCEV OB RIBNIKU FAROVEC

Ob 10. uri zjutraj smo (enote 1, 2 in 3) odšli na pot, ob 10.30 pa smo bili na cilju. Tam sem bil že drugič. Prišlo je veliko svojcev. Na ribniku sem se imel odlično in družil sem se s svojci. Bilo je oblačno vreme. S fotoaparatom sem naredil nekaj posnetkov. Ko je prišel Bojan, sem mu postregel s pijačo in jedačo. Bilo je zelo lepo vzdušje. Kasneje je začelo deževati. Bojan je bil ob ribniku prvič in mu je bilo všeč. Proti koncu sva šla na pijačo, kjer je bila postavljena gostilna sredi ribnika. Videl sem, kako ribarijo ... Bil je zelo uspešen dan. Bojanu in sebi želim, da bi bilo lepo tudi naslednje leto. Naj bi se naslednjič spet dobila ob istem času in lokaciji, ko bo piknik na ribniku Farovec.

Lep pozdrav od Janeza Šege!

foto: Igor Opresnik

KRALJI ULICE V ŠPANŠČINI

Docentka za slovensko književnost na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, Milena Mileva Blažič, je v sodelovanju s profesorjem književnosti na Pedagoški fakulteti v španski Murciji, Eduardom Encabo Fernándezom, v španski literarni reviji z naslovom »Mladinska in otroška literatura« objavila prispevek o biblioterapiji in kreativnem pisanju kot oblikah samopomoči in terapevtskega zdravljenja. V prispevku opisujeta delavnico kreativnega pisanja za brezdomce, ki jo je v sodelovanju s Kralji ulice pred tremi leti izvajala profesorica Milena Blažič. Udeležencem te delavnice se je porodila ideja o Univerzi pod zvezdami, pod okriljem katere društvo Kralji ulice redno izvaja najrazličnejše kulturne in izobraževalne delavnice.

Maja Kozar

foto: Olena Ptukha

PRVI TRADICIONALNI STIGMIN PIKNIK

NOVA KNJIGA FRANJA FRANČIČA

Pred kratkim je pri založbi Litera (www.zalozba-litera.org) izšla zbirka Neko napalmsko jutro, ko kri zalije sanje avtorja Franja Frančiča, iz katere v našem časopisu objavljamo posamezne pesmi.

015
KRALJI
ULICE

TUDI UKRAJINA SE PONAŠA

Na verigo cestnih časopisov smo dobili še enega! V Ukrajini je na svetovni dan hepatitisa, 19. maja 2008, luč sveta oziroma luč neba na štiriindvajsetih straneh zagledal uličnik Prosto neba, ki bi se pri nas imenoval Na prostem. Ukrajinska dopisnica Maryana Sokha nam je sporočila, da je javnost časopis zelo dobro sprejela, prav taki pa so bili tudi odzivi medijev.

Novim ustvarjalcem na prepihu čestitamo in jim želimo čim več ugodnega vremena.

Matilda M. Dobro

29. 5. ob 13. uri je na lep sončen četrtkov dan društvo Stigma organiziralo noro dober piknik, ki se je dogajal ob Savi za Črnuškim mostom. Piknika se je udeležilo približno petdeset ljudi, željnih dobre zabave ter okusne jedače in pijače. Vsi, ki smo se piknika udeležili, se društvu Stigma zahvaljujemo za odlično organizacijo ter si želimo še veliko podobnih dogodkov.

Joc

F-MAIL

>> **Predlog norveškega zakona bo homoseksualnim parom** podelil enake pravice glede otrok kot heteroseksualnim. Lezbijke bodo imele pravico do umetne oploditve. Predlog zakona predvideva, da je potrebno vedeti, kdo je v primeru umetne oploditve darovalec sperme, in da ima na ta način spočeti otrok po dopolnjenem 18. letu starosti pravico izvedeti, kdo je njegov biološki oče. O zakonu je norveški parlament glasoval 11. 6. 2008.

>> **Vatikan je znova zavrnil možnost, da bi ženske lahko** maševale. Prav tako je zagrozil z izobčenjem vsem, ki bi sodelovali pri maševanju žensk kot katoliških duhovnic. Vrh rimskokatoliške cerkve je tako odgovoril na izobčenje treh žensk v St. Louisu v mesecu marcu, ker so maševale. Direktorica Women's Ordination Conference je ob tem povedala, da je odločitev Vatikana žalitev za katoličanke in da jih znova opominja na sovražnost katoliške hierarhije do žensk.

>> **Otroke temnopoltih mater ameriški socialni programi** dvakrat pogosteje oddajajo v posvojitvene in rejniške programe kot otroke belopoltih mater. Nekateri bi razloge iskali v slabem starševstvu, a izkaže se, da socialni sistem kaznuje matere zaradi revščine. Namesto da bi materam pomagal prebroditi revščino, jih kaznuje z začasnim ali stalnim odvzemom otrok.

>> **Igralka Susan Sarandon je prisegla, da bo zapustila ZDA,** če bo na predsedniških volitvah zmagal republikanski kandidat John McCain. Za New York Post je prav tako komentirala, zakaj podpira Obama in ne Hillary Clinton. »Mislim sem, da je poanta feminizma v tem, da te spol ne določa,« je dejala in dodala, da ne bi nikoli volila Condoleeze Rice ter da je sovražila nekdanjo britansko premierko Margaret Thatcher.

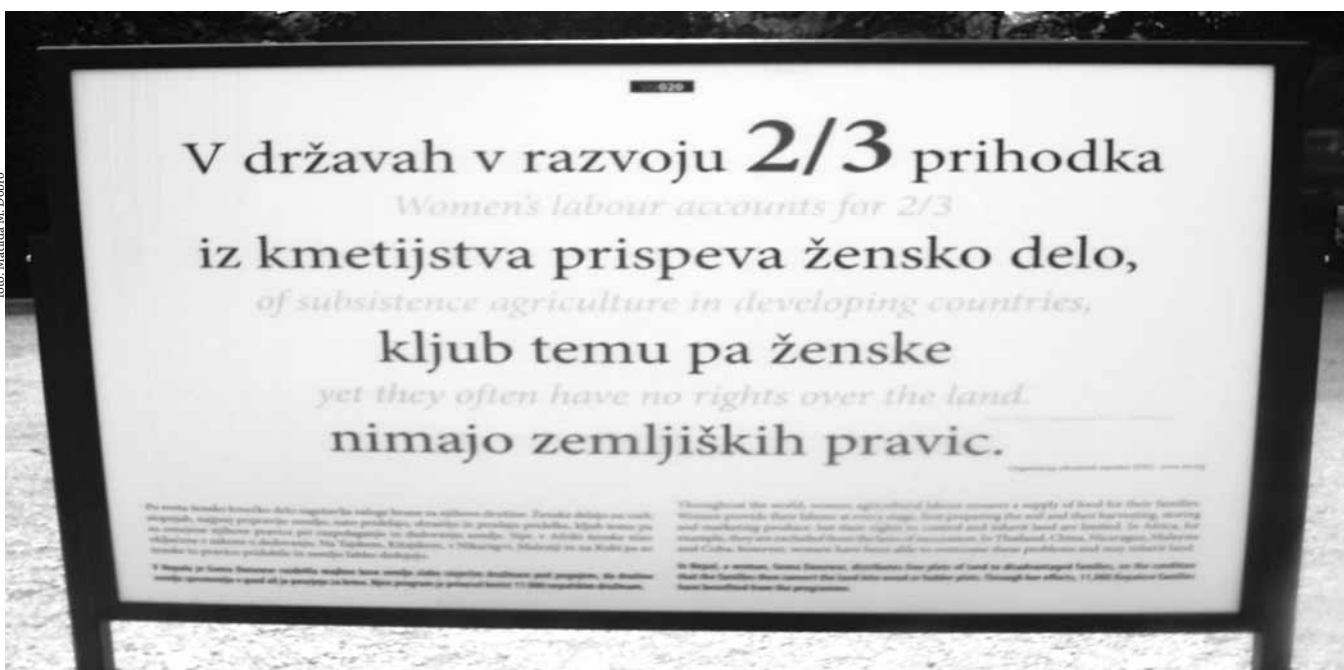
>> **Španska policija je aretirala 55 oseb, osumljenih** posredovanja otroške pornografije. V sporočilu policije je zapisano, da so med aretiranimi študentje, visokošolski profesorji, arhitekti in uslužbenci državnih ustanov. V akcijah, ki jih je v zadnjem mesecu izvajala na območju celotne Španije, je policija zasegla kakih 180 trdih diskov, na katerih naj bi bile sporne vsebine, predvsem otroška pornografija.

>> **Avstralski znanstveniki so s pomočjo ženskega spolnega** hormona estrogena ustvarili »živi kondom«, ki moške varuje pred okužbo z virusom HIV. Ugotovili so, da lahko nanos estrogena na kožico na vrhu penisa spodbuja naravni obrambni mehanizem telesa v boju proti virusu HIV.

>> **Britanska pisateljica Rose Tremain je letošnja dobitnica** nagrade »orange«, ene najprestižnejših britanskih literarnih nagrad, ki jo prejmejo avtorice za najboljši roman, napisan v angleškem jeziku. Nagrado, vredno 30 000 funtov (38 000 evrov), so 64-letni pisateljici podelili v Londonu za roman The Road Home (Pot domov). Tremain, ki je doslej napisala deset romanov, je nagrado dobila po večletnem čakanju, v ožjem izboru zanjo je bila namreč že leta 2004. Nagrado »orange« od leta 1996 podeljujejo književnicam, ki pišejo v angleščini in katerih dela so objavljena v Veliki Britaniji. Leta 2006 jo je dobila Britanka Zadie Smith za roman O lepoti (On Beauty), lani pa nigerijska pisateljica Chimamanda Ngozi Adichie za roman Polovica sonca (Half of a Yellow Sun).

F-mail je namenjen izmenjavi informacij o vprašanih enakosti spolov. Novice lahko sproti spremljate na spletni strani www.drustvo-vitaactiva.si.

VIR: F-mail 2008/20 in F-mail 2008/21

Oh, ta bog ...
Vsemogočen
je in povsod.

Pod nebom milim

spi, pod prekle
prekrižane grah

sadi, medtem le
kolo sreče v brk

mu prepeva ...

Ste vprašali
se, kakšnega
porekla je,
kam gre in
kdo je?

BOG

JE

ROM.

INTERVJU Z MEDICINSKO SESTRO »ŽIČNICO«

Medicinsko sestro Žičnico sem spoznal preko spletnega portala mojvideo.com. Z menoj je vzpostavila stik, ko je videla moj blog *Predstavnik Kraljev ulice*. Po daljšem pogovoru preko klepeta mi je pojasnila, da je kot medicinska sestra pri hospitalizaciji že večkrat vzpostavila stike z brezdomci. Po nekajkratnih osebnih srečanjih se je ponudila, da bi pri nas objavljala prispevke. Ker se mi je zdelo njeno razmišljanje pozitivno in vredno objave, sem se odločil, da z njo naredim intervju.

Žičnica, po poklicu ste medicinska sestra na otroškem oddelku Kliničnega centra v Ljubljani.

Sem Darja, kot zdravstvena tehničarka delam v KC-ju na enem izmed otroških oddelkov, sem pa tudi mama dvema najstnikoma. Rada berem, pišem, kolesarim in dan ima zame pogosto kar premalo ur.

Koliko časa že delate na tem oddelku in kakšno je vaše mnenje o sprejemu brezdomnih pacientov v vaši bolnišnici?
Brezdomci so vsaj zame posebni bolniki. Ni bolj hvaležnega in ubogljivega bolnika, kot je brezdomec. Seveda so verjetno tudi izjeme in sem pač sama morda naletela na same dobre, neproblematične, nezahtevne. Na našem oddelku so uživali, sploh v zimskem času, ko so bili na toplem, imeli so vso oskrbo, nihče jih ni silil domov oziroma nazaj na ulico. Poleti pa je slika drugačna, takrat jih vleče ven na sonce, tudi preživeti je verjetno lažje. Pozimi pa je za njih takšna oskrba kljub bolezni, ki jo prestajajo, bržkone pravi mali dopust.

Koliko brezdomcev ste do sedaj imeli v vaši ustanovi?
Trenutno delam na otroškem oddelku, nedolgo nazaj pa sem delala na oddelku za odrasle bolnike, kjer sem spoznala tudi nekaj brezdomcev. Prihajajo predvsem v zimskem času, koliko jih je bilo, pa ne vem natančno, ampak kar nekaj.

Ali je vaše sočutje do teh ravno takšno, kakor do ostalih pacientov?
Zdaj bom govorila izključno zase, čeprav sem pri svojem delu imela priložnost videti marsikaj. Brezdomce spoštujem, čeprav so, kakršni so. Nikogar ne tikam, rada sem se pogovarjala z njimi, izvedela sem marsikaj zanimivega, morda na kakšno stvar začela gledati tudi drugače, kot sem prej. Zdaj vidim zadovoljstvo v majhnih stvareh.

foto: osebni arhiv

Ali se vam zdi, da je človek, ki je pristal na ulici, manj vreden od ostalih pacientov?
Tudi med bolniki se dela razliko – tako kot povsod – in ponavadi smo mnogo bolj prijazni in spoštljivi do ljudi, ki so urejeni, čisti, ki ne zaudarjajo. Brezdomci pa, ko pridejo, so zanemarjeni, umazani, z ne ravno prijetnim vonjem, tako da hočeš nočeš zavihaš nos ... Potem jih uredimo, »spedenamo«, da so kot iz škatlice in so včasih potem neprepoznavni.

Približno katerega leta ste v vaši ustanovi sprejeli prvega brezdomnega pacienta?
Ljudje z ulice so verjetno večkrat sprejeti v bolnišnice, kdaj je bilo to pri nas prvič, pa ne bi vedela. Težko bi povedala tudi število, ker se evidence ne vodi posebej.

Ali imate občutek, da so nekateri brezdomni pacienti bolj zahtevni od ostalih?
Nikakor ne, čeprav so, kot sem že rekla, tudi izjeme, tako kot so povsod. Se pa pustijo razvajati. Ne spomnim se, da bi bil kdo tečen ali nesramen, čeprav pijača tudi naredi svoje, ampak tisto se vzame v zakup. Če doze ni, je pač kriza, kajne? Zmedenost, kletvice, agresivnost ...

Ali bi opisali kakšen dogodek pri srečanju s tako osebo, ki je na vas pustil prav poseben vtis?
V eni izmed prejšnjih izdaj *Kraljev ulice* sem opisala dogodek, ki me je zadel v dušo. Spomnim pa se, da mi je isti človek pripovedoval tudi, kako si priskrbi hrano: gre h kakšni piceriji h kontejnerju za odpadke, kamor mečejo ostanke. Pice so ponavadi velike, nemalokrat ljudje ne pojedjo cele, tako da iz ostankov štirih pic lahko zase sestavi eno celo. Rekel je, da sploh ne vemo, kaj in koliko ljudje mečemo stran.

Kot žena in mati, kaj bi storili v slučaju, če bi se vaš otrok povezal s tako družbo ali celo postal klošar oziroma odvisnik od raznih drog?
Težko rečem, kaj bi naredila. Za druge smo vedno pametni, tudi jaz. Saj veste, če se sosedu zgodi kaj takega, je zanimivo, če se meni, je katastrofa. Enostavno

ne vem, niti ne želim razglablјati o tem, upam in želim si pa, da se to ne bo zgodilo. Če pa je namenjeno ... bog pomagaj. Vsak pač mora nositi svoj križ.

Če se srečate s skupino brezdomcev in vas prosijo za drobiž, z vami pa je tudi vaš otrok – kaj naredite v takem trenutku?
Se je že zgodilo, da smo se srečali in so me prosili za denar. Dala sem, če sem imela drobiž. Starejši sin jih je radovedno opazoval, v njegovem pogledu nisem opazila zgražanja, in to mi je bilo všeč. Mislim, da zgledi vlečejo in ni bilo nobenih neumestnih komentarjev, naj se spravijo delat, ali podobnih izjav.

Ali mislite, da med brezdomci obstaja razlika, in če ja, kakšna?
Predvidevam, da so tudi med brezdomci razlike, odvisno tudi od tega, kako se kdo znajde v tej situaciji, kako je v resnici, pa ne vem. Bi bilo zanimivo izvedeti.

Imate občutek, da se lahko človek, ki je zabredel v brezdomstvo ali katero od oblik odvisnosti, lahko še kdaj »pobere« in zaživi »normalno« življenje?
Da, mislim, da je možno. Sam sicer težko, mislim pa, da bi šlo. Ljubezen, pomoč družbe, sočloveka bi naredila veliko. Mislim, da ima skoraj vsak brezdomec svoje sanje, želje po urejenem življenju, domu, toplini. Toda, le kdo mara brezdomca, človeka z ulice? Daš mu nekaj drobiža in greš naprej. Hitimo vsak po svoje, vidimo samo sebe – kaj pa sočloveka in njegov nemi klic na pomoč?

In še za konec, kaj priporočate tem ljudem v nadaljnjem življenju?
Čim več toplih dni in noči, veliko prodanih »Kraljev«, veliko prijaznih nasmehov in pogledov. Ta svet je lep, če komu nekaj daš, ta svet je lep, če koga rad imaš, če roko stisneš komu, ki ga kaj boli, če si človek do ljudi. Ni potrebno veliko, da človeku polepšaš dan, včasih zadostuje že prijazen nasmeh – ta pa nič ne stane, kajne?

Intervju sestavil in organiziral predstavnik za zunanje organizacije, Toni Meško

foto: osebni arhiv

TERENEC SAMO

Sol in Koper
Biba

Predstaviti dolgoletno delo terenskih delavcev, stebra društva Svit iz Kopra, sem si želela že nekaj časa in z usklajevanjem urnika s »šefom« terencev, mi je to končno le uspelo. Samo je star 45 let in ima pred seboj še dve leti univerze, saj je zaljubljen v matematiko in takšno je na sploh njegovo bivanje – vse mora biti logično, seštevek se mora vedno iziti. Ne verjame v duhovno, ne verjame v nadnaravno, je pa zato v celoti predan svojemu delu. Redno se udeležuje prav vsakega predavanja, seminarja, konference ipd. Konstantno se izobražuje na področju dela s prepovedanimi drogami. Postal je lokalna »legenda« in resnično glasen zagovornik vseh pravic odvisnikov. Vedno ima izoblikovano mnenje, ki ga prav rad zaupa vsakomur, ki mu prisluhne. Lobira brez prestanka in s ponosom rečem, da je moj prijatelj. Odvisniki na Obali si niti predstavljajo ne, da nekega dne ne bi bilo več »Oskarja«. A, Oskar ... To je terensko vozilo, s katerim Samo in njegovi trije

soterenci vsakodnevno skrbijo, da pride sterilni material za varno injiciranje prav do vsakega odvisnika. Oskar ima tudi svoj mobilni telefon, na katerem je dosegljiv ves dan do 21. ure zvečer. Ja, smo pač v modernem svetu in obalni odvisniki lahko sterilni material naročajo, kot nekateri to počnemo, kadar smo lačni in si naročimo hrano na dom. Vsekakor je postal Oskar del mesta in prav zaradi tega vozila so koprsko, izolska in piranska občina varnejše in predvsem čistejše. Kraški del regije pa bo to postal čez čas, ko bo več posluha tudi s strani tamkajšnjih občinskih veljakov. Mnogokrat naletijo terenci tudi na odpor, a samo na začetku, kasneje tudi tisti resnično »slepi« spregledajo in uvidijo vse prednosti, ki jih v njihovo sredino prinesejo terensko vozilo Oskar in njegovi vozniki.

019
KRALJI
ULICE

S SAMOM SEM NAREDILA KRATEK INTERVJU IN POSKUŠALA VPRAŠATI TISTO, KAR BI GA TUDI VI NA MOJEM MESTU:

Kdaj si začel delati pri Svitu?
Leta 2003.

Kam vse voziš material?
V obalne občine, Ilirsko Bistrico in na severno Primorsko (Nova Gorica, Ajdovščina ...).

Koliko uporabnikov vas obišče v enem mesecu oziroma koliko v enem letu?
Imamo približno 150 obiskov mesečno. Letno pa pride v terensko vozilo približno 180 različnih uporabnikov.

Kakšne načrte ima »Oskar« v prihodnje in zakaj ime Oskar?
Terensko vozilo v obalnih občinah poleg oskrbe z materialom opravlja tudi delo premičnega »drop in«. Uporabniki lahko v njem najdejo zatočišče, prostor za druženje in izmenjavo aktualnih informacij s področja problematike uživanja prepovedanih drog. Pri našem delu sodelujemo tudi z raziskovalnimi institucijami Fakultete za socialno delo (vprašalniki, ankete) in Inštitutom za varovanje zdravja (nevezano testiranje na AIDS). Na področju Notranjske in severne Primorske nameravamo zapolniti primanjkljaj na področju programov zmanjševanja škode. Smo

v fazi pridobivanja prvih stikov z lokalnimi uživalci drog, s katerimi bi se lahko dogovorili za kraj in termin naših obiskov. Vozilo smo na predlog gospoda Kreka poimenovali po imenu preminulega uporabnika, ki je bil začetni pobudnik programa razdeljevanja igel na Obali.

Kam odpeljete od uporabnikov vrnjen, uporabljen material in koliko uporabniki sploh prakticirajo vračanje uporabljenega materiala?

Uporabniki so nam v preteklem letu vrnili približno 40 odstotkov uporabljenih igel. Za uničenje le-teh poskrbi koprsko komunala. Pogosto opravljamo tudi čistilne akcije in skrbimo za osveščanje naših uporabnikov glede nevarnosti, ki jo predstavlja odvržen pribor za injiciranje.

Kaj je zate pravi pomen projekta Oskar?
Poleg pomena, ki ga ima program na področju zmanjševanja škode pri preprečevanju širjenja nalezljivih bolezni in pri manjšanju direktnih poškodb zaradi injiciranja z neprimernim priborom, ima projekt Oskar za cilj premostiti razdaljo med skrito populacijo uživalcev drog in programi

za pomoč ter zdravljenje odvisnih od prepovedanih drog. Za cilj smo si zadali tudi normalizacijo in dedramatizacijo problematike odvisnosti v interesu bolj racionalne debate v javni in politični sferi.

Kako pomemben je pravzaprav »Oskar« za odvisnike?

To morate pa njih vprašati.

Vaša Biba

foto: Biba

Gostujoči kolumnist:
Tomaž Z.

foto: osebni arhiv

ČLOVEK, NE JEZI SE

Kdo smo in kaj hočemo? Smo res svobodni – in kaj je pravzaprav sploh svoboda? Ali pa sreča, če že hočete. Smo bitja sposobna sprejemanja res lastnih odločitev? Res plešemo, kadar in kakor sami hočemo, ali pa se nam to nemara samo dozdeva in pravzaprav skačemo, ker se je to zahotelo komu drugemu? Vse to so vprašanja, s katerimi se na dnevni bazi povsod po svetu ubadamo pripadniki te – predvsem po imenu – razumne človeške vrste. Nekoliko domišljjav odgovor, ki ga je ob prelomu tisočletja v hi-tech maniri ponudila filmska trilogija Matrica, je, da smo zgolj baterije in da so vse okoli nas samo sanje, če že ne nočna mora, iz katere se nikoli ne bomo zbudili. Lahko nas samo izklopijo. Toda na primerih denimo še naprej svežih vtisov z ulic okupirane Ljubljane zaradi obiska Georga Busha mlajšega, nedeljskega sprehoda na posvetovalni referendum o pokrajinskem razkosanju dežele in nenazadnje tudi vseh karantanskih zastav, s katerimi je na mitingu ob dnevu rojstva države opletala domnevno domoljubna in na kratko pristržena mladina, bi le lahko ugotovili, da ne gre za matrico, pač pa za že kar nekaj stoletij priljubljeno medgeneracijsko igro človek, ne jezi se.

Torej: ko v Ljubljano pride ameriški predsednik George Bush mlajši, mestne ulice preplavijo vse silne policijske sile in še tistih nekaj rezervistov, kar jih kavbojskemu škornju uslužna kot zlizani predpražnik država premore. Tako davkoplačevalec, ki za vso to

silno razkazovanje represije pravzaprav plača, kot nenazadnje tudi vsaka druga človeška duša pa morata mirno obstati. Mimo prihaja, ali pa bo mogoče prišel šele čez kakšno uro, mogoče pa je prav toliko tega, kar je mimo šel sprevod malega Busha. Z oken je zaukazano umakniti ne bodi jih tam treba cvetlična korita. Pravzaprav je še najbolje oknom se sploh ne preveč približevati. Pa tudi zavese, če že ne celo rolete, naj bodo kar spuščene. Avtomobila na običajnem mestu pred domačo hišo na tak dan prav tako ne moreta in ne smeta parkirati. Ob vsem tem pa se še ne smeta jeziti, saj bo potem za vas le poskrbela domača policija.

Gremo dalje. Ko sedanja zakonodajna oblast razpiše ne za njo ne za kakšno sledečih koalicijskih kombinacij zakonsko obvezujoči posvetovalni referendum, je že vnaprej jasno, da je takšna neposredna demokracija popolnoma brezzvezna. Spet se sicer ve, kdo to plača. Tudi ko – in ne glede na to kako – je ljudstvo, ki vendarle nekaj da na to, čigav in od kod si, spregovorilo, to pravzaprav razen za predvolilne motivacijske potrebe sploh ne bo pomembno. Toda denimo Belokranjec je na volišče šel, da je povedal, da pa ga za Dolenjca le ne bodo imeli. Takisto prebivalec Ilirske Bistrice, da ne za Notranjca. Ljubljčan, ki pa se za osrednjega Slovenca že tako ali tako ima, pa je, vsaj če je ubogal navodilo za glavno in največjo domačo vas pristojnega župana, ostal kar v domači hišici. Toda

ponovno se ob vsem tem vsaj javno na predvolilno soboto in volilno nedeljo res ne smete jeziti. Volilno molčati morate. V nasprotnem bo ponovno za vas poskrbela policija, pa še par sto dodatnih evrov vas bi to utegnilo koštati.

Tretja slika. Predvečer dneva državnosti in njegova osrednja državna počastitev. Recimo še, da sedite pred televizorjem, glede na tokratni program režimske umetnosti se vam enkrat za spremembo nemara še zgodi, da se vam celo zdi, da je vaš davkoplačevalski denar dobro naložen. Nekako še pogoltnete tudi nastopa posebnih postrojil, kot se temu po protokolu reče, Garde in Orkestra Slovenske vojske. Toda kaj, ko v ozadju zlovešče plapolajo karantanske zastave. Naj si Marjan Podobnik še tako laže, to ni domoljubna mladina. Tu le ne gre za domoljubje, pač pa za dilemo, koliko časa se še boste lahko po Ljubljani varno in brezskrbno sprehodili s svojim denimo temnopoltim ali pač zgolj punkerskim prijateljem. Toda tudi na tako slavnostni dan se ne smete jeziti, kajti v nasprotnem bo za vas ponovno poskrbela policija ali kar lastnoročno prav ta mladina.

Sklep je, da v tej igri človek, ne jezi se kock sami pravzaprav sploh ne mečemo. V njej pravzaprav samo sodelujemo. Statiramo. Smo le figurice, ki jih premikajo drugi. In ob vsem tem se za povrh še nikakor ne smemo jeziti.

SKLEP JE, DA V TEJ IGRI ČLOVEK, NE JEZI SE KOCK SAMI PRAVZAPRAV SPLOH NE MEČEMO. V NJEJ PRAVZAPRAV SAMO SODELUJEMO. STATIRAMO. SMO LE FIGURICE, KI JIH PREMKAJO DRUGI. IN OB VSEM TEM SE ZA POVRH ŠE NIKAKOR NE SMEMO JEZITI.

foto: osebni arhiv

Pamflet:

PA NE OKOL GOVORT

LJUBEZEN JE VSEM V POGUBO

Izrael. Palestina. Gaza. Hanna in Fatima sta bili sošolki. Morda več kot to, obema so bila bolj kot fantje vseh dekleta. Skupaj sta se učili, hodili na sprehode, jedli sladoled in obiskovali kavarne. Sestajali sta se zvečer, ko je Hanna imela

instrukcije, v cedrovem gozdu. Včasih sta se strastno poljubljali – obe sta govorili hebrejsko – in včasih sta se strastno ljubili. Fatima si je slekla naglavno ruto in lasje so ji plapolali v vetru. Vendar tudi Hanna ni vedela, da Fatima dela za

Hamas. Nekoč ji je rekla, tu je lepo ... Vendar ... moja domovina ... Oh, nič za to, poljubi me. To je trajalo kar lep čas, kako leto. Dokler Hannin oče ni nečesa posumil.

»Kam hodiš,« ji je strogo dejal.

»Oh, nič, učim se arabsko s Fatimo.«

»No ja, saj za fante si še premlada.«

Fatima pa je nekoč dobila tipa. Fanatika, ekstremista.

»Si pripravljena na nalogo, samo ta sprožilec sprožiš in gre vse v luft.«

Polna bomb se je sprehajala po Tel Avivu in mislila na Hanno. Naenkrat gre proti njej policist, polna ulica ljudi ... BUM! Razstreli se. Le Hanna s sladoledom vsa obvezana gleda skozi zadnje okno reševalnega vozila.

Čudna so pota ljubezni.

Črtomir Clonsky

foto: Tomislav Gruđen - GTS

Tanja Vuzem & Matilda M. Dobro

KRALJICA IN KRALJICA

KRALJICA

OD STOTIH SI STODESETKRAT MOJA!
DALEČ STRAN NA MOJI STRANI IN STRANEH, KI JIH PIŠEM ZATE.
POSLUŠALA BI JAZZ, A PRAVIŠ, DA MOJ BEG ŠE NI ZDRAV.
DA ŠE NI DOVOLJ VETRA.
DA ŠE NI DOVOLJ PLAZU ZA NAJINO LJUBLJENJE.
LEŽIM POD POGLEDOM NA TVOJE SENCE IN OBLINE.
STOJIM POKONČNO VEDOČA, DA JE VSEGA POPOLNOMA DOVOLJ.
SLIŠIŠ TISTI INSTRUMENT?
SLIŠIŠ KORAK SKRIVNOSTNE PEVKE?
SLIŠIŠ DOVOLJ?

KRALJICA

LE KAJ SPET ŠUMI, MI V UŠESIH BRNI?
JE TO SPET ONA ALI SI TI?
NE SLIŠIM DOVOLJ,
DAJ, GLASNEJE ZAPOJ,
MOJ SEN JE PRETRDEN,
DA ŠEPET GA PREREŽE,
SAJ VEŠ, KAJ Z MOJO JE DUŠO,
KO SE PRED TABO ULEŽE?
AH, KAJ STODESETKRAT!
TI V MINUTI VSAJ PETKRAT
MI V MISLIH POSTREŽEŠ.

ENIGME IZ STIGME

Pa smo dobili tudi mi, Društvo za zmanjševanje škode zaradi drog Stigma, svojo stran v Kraljih ulice, ki smo jo poimenovali ENIGME IZ STIGME. Predvsem želimo odstraniti zaveso stigme, ki jo imajo uporabniki drog, in približati širšemu krogu ljudi naše delovanje. Tokrat smo naredili intervju s predsednikom Stigme, Borutom Bahom.

Kaj je glavni namen dnevnega centra?

Dnevni center je namenjen uporabnikom nedovoljenih drog. Program izvajamo na dveh lokacijah – v Župančičevi jami za Bežigradom in v centru Ljubljane na Petkovškovem nabrežju. Oba centra sta odprta vsak delovnik med 9. in 15. uro, na Petkovškovem nabrežju pa imamo ob sredah podaljšan urnik do 17. ure. Najpomembnejše je, da se uporabniki nedovoljenih drog v dnevnem centru počutijo dobro, da so zaželeni in da imajo občutek pripadnosti. Zaradi uporabe drog so velikokrat stigmatizirani, v določenih lokalih so nezaželeni (kar smo občutili tudi zaposleni v društvu, ko nam je bil v družbi uporabnikov onemogočen vstop v kakšen lokal). V dnevnih centrih uporabnikom ponudimo kavo, sok, občasno pa tudi prigrizke, kadar nas kdo osreči s kakšno donacijo. Uporabniki imajo možnost branja dnevnih časopisov in revij, dostop do računalnika, interneta in telefona. V glavnem izvajamo socialnovarstvene storitve, uporabniki imajo tudi možnost pogovorov s strokovnimi delavci, ki delujemo predvsem v smislu motiviranja za pozitivne spremembe v življenju uporabnikov. Izvajamo tudi aktivnosti, katerih namen je zmanjševanje zdravstvenih posledic uporabe drog in preventiva pred širjenjem spolno prenosljivih bolezni, kot sta okužba z virusom HIV in hepatitis. Uporabniki programa so anonimni. Oba dnevna centra skupaj letno obišče približno 600 uporabnikov drog – večina je iz Ljubljane, prihajajo pa tudi iz okoliških krajev.

Kako pa konkretno izgleda vaša pomoč?

Uporabnikom nudimo dostop do informacij o storitvah različnih služb, ki jih lahko koristijo – centri za socialno delo, metadonske ambulante, terapevtske skupnosti, Zavod za zaposlovanje, organizacije, ki nudijo možnost toplih obrokov in osebne higiene, o vstopnih pogojih teh služb, o pravicah, informacije o urejanju stanovanjske in zaposlitvene problematike. Pogovori pogosto prevzamejo obliko svetovalnega

razgovora, ki je usmerjen v jasno identificiranje problema, iskanje možnih rešitev in resursov za rešitev nastale situacije. Glede na potrebe se pri reševanju težav vključi tudi druge institucije oziroma socialno mrežo uporabnika. Del storitev vključuje praktično pomoč (objava aktualnih prostih delovnih mest in pomoč pri pisanju prošenj, vlog in pritožb, spremljanje in zagovorništvo v različnih službah in institucijah, zbiranje konkretnih informacij, pomembnih za reševanje težav, navezavo prvih stikov in dogovore ...). V zdravstveno preventivnem smislu pa so to informacije o tveganjih, povezanih z uporabo drog, o varnejših načinih uporabe drog in distribucija sterilnega pribora za injiciranje ter distribucija kondomov. Skrbimo tudi, da uporabniki čimveč že uporabljenega pribora vrnejo v dnevni center, kjer poskrbimo za ustrezno uničenje, po potrebi pa izvajamo tudi čistilne akcije odvrženi igel.

Mnogi imajo občutek, da s tem, ko omogočate dostop do sterilnih igel, povečujete zanimanje za drogo in da podpirate uporabo drog. Kaj menite o tem?

V dnevnem centru uporaba drog ni dovoljena. Z zagotavljanjem sterilnega pribora za injiciranje želimo uporabnikom drog, za katere se točno ve, da bodo droge injicirali, omogočiti pogoje, da to počnejo s čim manj škode. Če uporabnik drogo injicira vedno s sterilnim priborom, se lahko izognemo veliko nezaželenim posledicam – okužbam in širjenju virusa HIV, hepatitisa, zmanjšajo pa se tudi druge zdravstvene poškodbe, kot so poškodbe kože. S tem pa zagotovo ne povečujemo zanimanja za drogo, saj bi se uporabniki drogirali v vsakem primeru. Mi samo omogočimo, da se to naredi s čim manj škode za uporabnika in okolico. Uspeh programa lahko vidimo v tem, da ima Slovenija najnižji odstotek HIV pozitivnih oseb v Evropi.

TinaFina

foto: Klara

foto: Boštjan Cvetič

Gogijeva kolumna:

MRZLO-VROČE AVANTURE

Beseda klošar je oznaka za nekaj slabega. Mislim, da smo v srcu vsi klošarji. Podobni smo si, vsi smo ljudje. Le da se je nekaterim od nas zalomilo že na samem začetku. Nek pregovor pravi, da nikoli ni tako črno, da ne bi moglo biti še bolj. Jaz sem v tem življenju, ki je polno teme, že pravi svetovni prvak. Eno pa vsekakor drži. Nisem hotel takšnega življenja. Ne! Če bi pred svojim rojstvom vedel, kaj me čaka, bi raje ostal v fotrovih jajcih ali pa bi začetek svojega obstoja končal razmazan na kakšni rjuhi. Verjamem, da manj bi bolelo. No, da se vrnemo k smislu tegale pisanja. Najprej vas vse lepo pozdravljam! Kako ste kaj? Upam, da ste zadovoljni sami s seboj! Potrudil se bom, da vam bom s svojo zgodbo polepšal dan.

Po slavni vrnitvi iz sosednje Avstrije sem približno štiri mesece preživel v parku pri naši prelepi stolni cerkvi. Zbral sem okrog sebe ekipo rokerjev, hipijev in pijancev. Takrat sem spal v kleti enega izmed sosednjih blokov. Za lepši dan je bil potreben joint ob jutranji kavici, poplaknjen z litrom najcenejšega vinčeka. No, takšna droga ali pijančevanje je trajalo cel dan. Gospodje policaji so imeli preveč dela z bližajočo se vojno, zato smo jim bili mi deveta skrb! Meni je vse to dogajanje »prav prizrčno dol viselo«. Živel sem iz dneva v dan. Moj jedilnik je bil sestavljen tako: pet jointov, tri do štiri litre vina, tudi trip in kakšen apaurin sta se našla na krožniku dobrot. Jedel sem bolj malo in sem zelo shujšal. V ogledalo se nisem upal niti pogledati. Če pa sem se slučajno spozabil, so me z druge strani opazovale otečene krvave oči, ki so kraljevale na pepelnato sivem obrazu. Definitivno je siva gospa, lastnica bleščeče kose, stegovala svoje kremplje po moji grešni duši.

Vendar ji tudi takrat ni uspelo. Tudi ko mi gre zelo zelo slabo, znam iz malega prsta na nogi potegniti zadnji atom pozitivne volje ter se kolikor toliko spraviti v red. Nekaterim se zdelo bo prav smešno, a devetdnevna vojna me je rešila pred randevujem s smrtjo.

Po končani vojni sem skupaj s prijatelji

**NAJPREJ SO MI ODVZELI STATUS
AZILANTA. NIČ DRASTIČNEGA!
ZAPUSTIL SEM PENZION IN SE
PRESELIL V SAMSKI DOM.**

praznoval odcepitev naše drage državice, naslednje jutro sem pa potoval nazaj v Avstrijo. Tokrat sem odšel z avtoštopom. Imel sem fiksno idejo in odšel sem, da jo uresničim. Odšel sem po »azil« in ga tudi dobil. Avstrijske oblasti so me naselile v penzionu v Leobnu. Trikrat na dan hrana in tedenska žepnina – tristo šilingov. Lepo, kajne? Živel sem v naselju, v katerem je bil svet v malem. Arabci, Turki, Kurdi, Srbi, Bosanci, Hrvati, Bolgari, Pakistanci, Poljaki, Romuni in seveda Avstrijci. Interesantno, Albancev in Rusov ni bilo. Niti enega samega primerka te rase. Da ne bo pomote – to ni bil zapor. To ni bilo ograjeno. Donawitz Strasse! Cesta dolga pet kilometrov. Tudi delal sem. Raznašal sem reklamne letake. Zaslužek tri tisoč petsto šilingov na teden. Zadovoljivo!

Moški del bralcev verjetno zanima eno in edino vprašanje. Kaj pa ženske? Si kaj seksal? Odgovor sledi po kratkih oglasih. Donawitz je imel tri gostilne. Ena je bila avstrijska, druga srbska in tretja romunska. Imeli smo tudi odprto kopališče. Torej si imel štiri možnosti, da potešiš svojo potrebito. Na bazen so hodile vse ženske od blizu in daleč. Če si bil tip kolikor toliko poln elana, usmerjen v pravo stvar, je uspeh bil zagotovljen. Ko pa se je dan prevesil v večer, si imel na izbiro ostale tri variante.

V avstrijsko gostilno so hodile dame srednjih let. Prihajale so samo zato, da so dobile zastoj svojo dozo seksa. V srbsko gostilno so zahajala dekleta, ki so iskala seks z možnostjo trajne zveze. Tja sem bolj poredko zahajal. Romunska gostilna pa je bila liga za sebe. V njej si seks plačal. Cena enega izstrelka – petsto šilingov. Seveda je bila obvezna uporaba kondoma. Jaz sem uporabljal vse štiri variante. Tam sem pokasiral tudi »picajzle«. Po posegu britvice je bil moj obriti lulek prav smešen. No, fantje, ste zadovoljni z reklamnim spotom? Seksa je bilo za dva kamiona kondomov. Ah, ja, skoraj bi pozabil – obstajala je tudi peta varianta. Zelo varna in zelo čista. Ročkanje. Osebnost sem se s številko pet ukvarjal bolj poredko. No, roko na srce: včasih pod tušem je prišlo kar prav. Pa še pasalo je.

In jaz pač ne bi bil jaz, če se ob vseh ugodnostih ne bi ukvarjal še s kriminalom. Enkrat tedensko je prispela pošiljka marlboro cigaret. Odkupil sem dva do tri kartone tedensko. Po sindikalni ceni

seveda. Razvozil sem jih po lokalih v Leobnu. Zaslužek: 100-procenten. Suho zlato, vam povem. Obstajalo je tudi turško zlato. Saj veste, da so Avstrijci zelo radi ovešeni s to plemenito kovino. Pa sem jih malo polepšal ... za primerno ceno seveda. Preprodajal sem tudi garderobo. S temi mahinacijami mi je mesečno conknilo v žep okoli petdeset tisočakov. Bil sem »king«. Nisem bil več zelenec in ljubil sem življenje. Dihal sem ga s polnimi pljuči. Pozabil sem težave iz preteklosti. Enostavno sem jih izbrisal iz spomina. A očitno jih nekdo ni. Usoda.

Počasi, a vztrajno se je nad mojo cenjeno glavudrijo pripravljala nevihta. Najprej so mi odvzeli status azilanta. Nič drastičnega! Zapustil sem penzion in se preselil v samski dom. Nato sem pijan povzročil prometno nesrečo. Nihče ni bil poškodovan, Avstrijec je lahko vrgel avto v smeti. Celo desno stran avtomobila sem mu spremenil v harmoniko. Nekaj dni zatem sem Avstrijcu v gostilni zlomil nos. Težka telesna poškodba. Sam si je kriv, kaj pa je izzival.

No, kakorkoli že, avstrijski kriminalisti so me vrgli pod povečevalno steklo.

V reko Donavo sem moral zmetati štiri kartone cigaret. To so bile ribe vesele. Lahko so začele kaditi. Naj vam opišem ta dogodek. Zvečer sem naložil avto z robo in šel na razvoz. Takoj ko sem zapeljal na most, sem opazil, da mi sledi kombi bele barve. No, srečo sem imel, da so me hoteli vkleniti pri »kšeftu«. Ampak jaz nisem bil za akcijo. Za mostom sem jim pobegnili. Za takšen primer sem imel pripravljen »zasilni izhod«. Za tovarno Alphine sem zapeljal do reke Donave, zmetal stran dokazni material, zaklenil avto in se peš odpravil domov. Beli kombi je švigal gor in dol, vendar na pešce ni polagal pozornosti. Pred domom sem moral zategniti ročno. Pred stavbo je mrgolelo utripajočih luči. Moja garaža je bila na stečaj odprta. Gogi, gotovo je! Stal sem tam in gledal, kako se ruši moj svet. Odšel sem na avtobusno postajo in se še isti večer odpeljal v Maribor.

Verjetno vas zanima, kako sem se počutil. Čutil nisem ničesar, temu se reče otopelost. S sedemnajst tisoč šilingi in obleko na sebi sem bil zopet na štartnem mestu. Takrat sem se odločil, da bom v Mariboru ostal za vedno.

To je za danes vse. Upam, da ste uživali, če niste, ste si pa popolnoma sami krivi!

Goran Šrok - Gogi

DOBRODOŠLI, MR. PRESIDENT!

Miniaturne proteste ob Bushevem obisku je zaznamovalo policijsko pretiravanje

024
KRALJI
ULICE

Pred Bushevim obiskom se je o kontra protestih govorilo veliko. Vendar le v vprašalni obliki. Kje bodo protesti? Bo akcija? Kdaj? Kje? Ob obisku ameriškega predsednika se od angažiranih posameznikov pričakujejo akcije. Spektakel brez njih ni popoln. Ko je Bush pred kratkim gostoval v hrvaški prestolnici, sicer ni bilo nobenih velikih demonstracij, a se je vendarle ne dveh protestih zbralo kakšnih tisoč ljudi. Tam prisotni srbski aktivist je pripomnil, da bi v Beogradu protest proti Bush združil celotno Srbijo – zaradi aretacije vodje, doktorja Šešlja, ga srčno srbsko sovražijo radikalni desničarji, prav tako zaradi Kosova ni dobrodošel niti pri preostalem, bolj levem delu ljudstva. Kakorkoli že, v Ljubljani ob Bushevem obisku aktivisti niso doživeli ravno najsvetlejših dni. Protibusevsko dogajanje se je odvijalo v Ljubljani, Kopru in Kranju. V petek pred Bushevimi prihodom so aktivisti na Kongresnem trgu postavili malo sejmišče Cut Off Bush (porežimo grmovje), kjer naj bi vsakdo lahko postavil svojo Bushu neprijazno kreativno stojnico. Zaradi nalivov dežja večjega odziva ni bilo. Dekleta so iz tetrapakov šivale denarnice, kolektiv Hrana ne bombe je delil veganski obrok, iz tovarne Rog je prišlo manjše ozvočenje, vendar za odprti mikrofoni ni bilo interesa. Prisotnih je bilo vsega skupno trideset ljudi. In seveda še skoraj toliko medijskih odposlancev. Kasneje je bil v prestolnici Bushu namenjen tudi večerni koncert v tovarni Rog. Tri dni kasneje, na dan obiska, se je za drobec več ljudi zopet zbralo na Kongresnem trgu, vendar se tudi tam ni zgodilo nič pretresljivega. Od vsega je bila najbolj zanimiva policijska akcija ugotavljanja identitete tistih protestnikov, ki so se kasneje v skupini odpravili na sprehod do ameriškega veleposlaništva. Brez transparentov. Bolj iz fribca, kakšno je videti varnostno pretiravanje, so se odpravili do Moderne galerije, ki je bila tokrat meja okupirane Ljubljane. Gručo kakšnih dvajset ljudi so obkrožili policisti in jim razložili pravila sprehajanja njim sumljivih ljudi v neposredni bližini tukajšnje vile ameriškega veleposlanika. Ker so se nahajali v bližini varovanega objekta, so bili po zakonu dolžni izkazati

svojo identiteto. Po Zakonu o osebni izkaznici, seveda z osebno izkaznico. Može v modrem so tako dobili kar nekaj imen za mapo s sistemom nezadovoljnih ljudi. V Ljubljani je bilo to to. V kranjskem Izbruhovem bazenu so nekaj dni pred Bushevimi prihodom organizirali okroglo mizo, kjer so razpravljali o tej in oni škodljivosti globalne politike nepravčnosti. Tudi ta antibusevski dogodek je zaznamovala slaba udeležba, saj poslušalcev v alternativnem klubu ni bilo več kot dvajset. Na dan Bushevega obiska je v središču Kranja potekal malo večji protest, o katerem nam je poročilo spisal eden izmed organizatorjev, Andraž Šulc.

Proti Bushu so bili aktivni tudi v Kopru. Več o tem si lahko preberete v intervjuju z Markom Brecljem. Mi pa opišimo le še zgodnico, ki pripoveduje o policijskem omejevanju ustavno zagotovljene pravice do protesta. Do svobodnega izražanja mnenj. Do svobode gibanja. In še in še. Tako kot kombi Marka Breclja se je iz Kopra proti Brdu odpravil tudi zeleni mercedes, okrašen z »BUSHIT« napisom. Z njim je upravljal član obalne civilne iniciative Alternativa obstaja, Samuel Friškič, ki nam je zaupal sledečo zgodbo. V trenutku, ko so se z avtomobilom z Rudnika pripeljali na Slovensko cesto, jih je zaustavil policijski tuareg. Sledil je neverjetno detajlen pregled avtomobila, odprli so prednji pokrov, prtljažnik, preiskali notranjost avtomobila ... Ker na avtomobilu ni bilo ugotovljenih nobenih nevarnosti in tehničnih motenj, je bil Friškiču odrejen strokovni pregled za droge. »Ker izgledate sumljivi,« so dolgasemu Friškiču policisti utemeljili razloge za odhod na sodni zdravstveni pregled. Ker so mu odvzeli vozniško dovoljenje, ni prispel na zastavljen cilj na Brdu, policija pa je voznika bogoskrunskega zelenega mercedesa zadrževala med 13. in 17. uro. Kot pravi Friškič, je za vse skupaj kriva izmišljotina, objavljena v Žurnalu, kjer bilo zapisano, da obalni aktivisti pripravljajo blokado gorenjske avtoceste, za kar pa je verjetno krivo tudi sporočilo ljubljanskih aktivistov iz tovarne Rog, ki so, bogsigavedi zakaj, na spisek protibusevskih akcij zapisali tudi blokado še

foto: Nada Mihajlović

nedokončane avtoceste na Gorenjskem in akcije okoli Brda. Verjetno nič drugega kot neslano šalo ljubljanskih tovarišev bodo tako plačali soborci z Obale. Policijsko šikaniranje ustavno zajamčenih pravic je bilo ob obisku cesarja pričakovano. S svojimi varnostnimi ukrepi so jasno in nedvoumno pokazali, da v Sloveniji ne bodo dovolil vzklika »Cesar je nag!«

foto: Matic Zorman

KAJ JE Z VAMI, LJUDJE, ZBUDITE SE ŽE ENKRAT!

V Društvu za rehabilitacijo Rock'n'rolla »Za n'kamr« (Društvo v večnem ustanavljanju in KC Bajta) smo na dan Bushevega obiska na Slovenskem trgu v Kranju organizirali miren protestni shod »Rock'n'roll proti globalni fašistični politiki ZDA in politiki EU do sveta in družbe« proti slovenskim politikom, ki so kljub nestrinjanju slovenske javnosti z razprtimi rokami in nasmeškom na obrazu v goste sprejeli največjega fašističnega diktatorja in vojnega zločinca.

Postavili smo kamion z ozvočenjem, obesili transparente in ob 18. uri postavili na trg odprti mikrofonski stojnik, ki bi hotel kaj povedati o Bushu, globalni fašistični politiki ZDA in EU ali slovenskem političnem ritolizništvu. Po (ne)pričakovanju – nič, razen dveh. Ljudi od nikoder, 20 novinarjev, 5 policajev in 10 do 15 prostovoljcev za pomoč. V sosednjem lokalnem pred velikim platnom, na katerem se je 22 gladiatorjev v areni z nekaj tisoč gledalci noro podilo za eno žogo, pa je bilo vzdušje množice ob pivu takšno, kot da se v deželi kranjski nekaj minut stran od Brda ni prav nič zgodilo. Občutek sem imel, da bi se sam Bush lahko sprehajal med njimi, ali pa bi kdo koga ubil, samo da jim ne bi kvaril pogleda na platno! Seveda, kruha in iger jim dajte, hlapcem slovenskim, pa bo mir. In v čem so se naši ritolizniki strinjali s firerjem na Brdu? Da je Bush za mir, da noče vojne, se bori za človekove pravice, da ga skrbi onesnaževanje okolja ... Res ne vem več, kako so ljudje na tej strani Alp lahko tako naivni, ali res verjamejo vsem tem lažem, jim je res vseeno, kaj se dogaja okoli njih ... samo da imajo avto, streho, minimalno plačo ... in seveda – kruha in iger jim ne sme manjkati! Ni čudno, da imamo tako vlado, kakršno imamo! Katastrofa! Pa kaj je z vami, ljudje, zbudite se že enkrat! Smrt fašizmu, svoboda narodu!

Andraž Šulc, soorganizator kranjskega protesta ob Bushevem obisku

OPAZILI SMO, DA PRISLUŠKUJEJO TELEFONOM ...

Marko Brecelj o aktivnostih ob obisku ameriškega boga Katere aktivnosti ste pripravili ob vrhu EU in ZDA?

V Kopru smo delili letake in hkrati napisali s sprejem BUSHIT (že 5. junija) zraven Tomosovega križišča na INDE (glej www.dodogovor.org).

V Ljubljano smo (nepozabnega 10. junija) krenili z umetniškimi deli Mariasa Bele (*Come to Haag in Calendar for Eternity*), ki smo jih nameravali izročiti Bushu na Brdu. Hkrati sta ulična dramska skupina AO (Alternativa obstaja) in DPZN (Društvo prijateljev zmernega napredka) od tehničnega servisa na Vodovodni šla peš do Zvezde in tam uprizorila prizor, o katerem ni poročal nihče. Hkrati so delili letake z najsvežjšo karikaturjo Iztoka Sitarja (Kravji fant, ki jaha na kuri Sloveniji) in besedilom Alekse Goljanina. Odgovarjali smo na vprašanja novinarjev in nekaj pozirali fotografom.

Kako je policija obravnavala te aktivnosti? Ste imeli poleg »pobushenja« s policaji še kakšno nezgodo?

Krasno. Vedno je bila zraven. Pri grafitiranju »BUSHIT« v Kopru so takoj napisali položnico Samuelu. Pred potjo v Koper so Ivančka, ki je nalepil svetleči napis na kombi, takoj po opravljenem delu (50 metrov od kraja »zločina«) kaznovali, ker ni bil privezan. Nas (kombi) so na poti iz Kopra proti Brdu ustavili prvič v Kozini in drugič (za izredni tehnični) na Logu pred Ljubljano. Samuela s šest let starim mercedesom so v Ljubljani ustavili specialci in potem še eni, ki so povedali, da so dobili tak ukaz.

Kakšna je zgodba kriminaliziranega kombija? Je to njegov prvi karambol s policaji?

Glavni odgovorni (policist po poklicu) za učinkovito in neoporečno cestnoprometno aktivnost policije z mojim »Trafikom« seveda ni priznal, da je bil tehnični pregled političen. Izpuh je bil dober kljub temu, da so ga turirali tako, da me je v želodcu bolelo, zavore odlične, ampak cevi, po katerih se je pretakalo zavorno olje, so bile baje na tem, da vsak čas spustijo olje. Si morete misliti? Pa gume (sicer z dobrim profilom) niso bile mlajše od pet let. Res, ugotovili so, da mi zavorne luči ne delajo. Ta udarec je bil čist in skoraj edini tak. Napisali pa so cel sonet pomanjkljivosti. Med drugim tudi Busheve karikature na zadnjih stranskih šipah.

Kakšne bodo posledice?

Cirka 250 evrov kazni (če bom plačal takoj), ker sem uporabljal tehnično hibno vozilo, plus strošek za tehničnega (najtemeljitejšega v mojem življenju).

foto: Nada Mihajlovič

ZGODBA BODOČEGA PRVAKA V BOKSU

18. december 1994,
Long Bay zapor, Sidney, Avstralija

Ob sedmih zjutraj je paznik odprl vrata in mi naročil, naj spakiram, ker me bodo premestili v drug zapor. Z velikim olajšanjem sem dočakal ta dan, kajti mesec nočne more se je končal. Bil je čudovit sončen dan brez oblaka. Po proceduri so me odpeljali v kamion brez oken. Lisice so priklenili na cev pred mano in zaklenili vrata. Bil sem sam v kamionu za 20 jetnikov. Med vrati je bila majhna razpoka in sem lahko opazoval promet in okolico za nami. Užival sem, ko sem opazoval, kako se ljudje svobodno gibajo, smejiyo in pogovarjajo. Po kakšni uri vožnje smo šli skozi center Sidneya in padli v zastoj. Videl sem znamenito opero pa viseči most, šli smo mimo King's Crossa, pa Bondi Beacha

in končno, po dveh urah vožnje, prispeli v zapor Paramatta, kakšne pol ure vožnje iz centra mesta. Iz kamiona so me zaklenili v sprejemno celico. Zapor je bil pravo nasprotje zapora Long Bay. Bil je star; prvi zapor v Sidneyu, zgrajen iz kamnitih blokov in meter debelih sten. Paznik, ki je bil izredno prijazen, mi je prinesel zajtrk. Vrečko toasta (kruha ni), pol litra mleka, dva paketa ovsenih kosmičev, dve marmeladki, dve masli. Rekel mi je, da lahko dobim še, če hočem. Zadolžil sem še skodelico in plastični krožnik. Spomnim se, kako sem užival ob tem zajtrku. Ko so bile formalnosti končane, so mi dali kartico s čipom, ki sem jo moral imeti ves čas ob sebi. Skozi več sektorjev me je paznik Smith sprejel v blok 5 in mi spet nadvse prijazno pomagal nesti stvari v drugo nadstropje ter mi razložil hišni red. Bil je sivolasi

Boro in Anja
IX. del

starejši gospod z dobrimi očmi in sila zgovoren. Spraševal me je vse mogoče in odgovarjal na moja vprašanja brez oklevanja. Dal mi je občutek varnosti in popolnoma sem se sprostil. Potem sem šel ven in začel raziskovati zapor. Že iz izkušenj sem vedel, da moram delovati samozavestno, če nočem, da se spet prisesajo name kot pijavke. Šel sem na igrišče za ragbi in sedel na travo. Opazoval sem zapornike, ki so hodili ali tekli v krogu. Zraven mene se je usedel nek tip in začel s toastom hraniti golobe.

026
KRALJI
ULICE

PRED 100 LETI

V seriji prispevkov rubrike »Pred 100 leti« objavljamo različne časopisne prispevke na teme brezdomstva, beračenja, revščine, socialnega varstva, stanovanjske problematike. Ti prispevki so ponatisnjeni iz starih slovenskih časopisov, predvsem iz Slovenskega naroda in Slovenca, pa tudi iz Jutra, Večera in drugih manj znanih časopisov.

Ij Napravimo konec beračenju v Ljubljani! Beračenje je res nadlega za Ljubljance in sramota za Ljubljano. V mestu, ki ima kaj smisla za socialno skrbstvo, bi kaj takega ne smelo biti. Podpisano društvo se je že pred par leti obrnilo do mestnega magistrata, naj napravi temu konec. Prekrba ubožcev mora biti urejena, ne pa sama sebi prepuščena. Siromake, ki so podpore res potrebni, mora oskrbeti ali občina ali dobrodelna društva; tistim pa, ki niso resnično potrebni, se mora ta obrt onemogočiti. Če daš dar prosjaku na cesti, ne veš nič, ali si ga dal res potrebnemu ali ne, in ali se bo prav obrnil ali bo šel po grlu. Mestni magistrat na našo vlogo ni doslej nič storil. Morda bo imel novi občinski svet kaj več smisla za to. Občina sama ne bo kos vsem potrebam; zasebna dobrodelnost bo vedno potrebna. Podpisano društvo opozarja ljubljansko javnost, naj ne podpira beračev po cestah. Za to imamo posebno organizacijo. Prinašajte svoje darove v denarju in blagu v »Dobrodelno pisarno« na Poljanskem nasipu 10! V pisarni se zglašajo siromaki, pa jim ni mogoče mnogo pomagati, ker ni podpore. Ljubljanci, odkupljajte se v »Dobrodelni pisarni« od podpiranja beračev po cestah in hišah! Prinašajte v pisarno tudi obrabljene stvari, ki utegnejo siromakom še služiti. Po nemških mestih imajo lokale, kjer se nabirajo ostanki živil, ponošena obleka, obrabljena posoda in potrebno. Tako bodi tudi pri nas! Dobrodelna pisarna sprejema vse take reči. Organizirajmo vse podpiranje siromakov! Konec beračenju!

Društvo »Dobrodelnost«.

Slovenec, 15. 6. 1921.

SOSEDA ME GLEDA

Odnosi Kraljev ulice s sosedi

Sprašuje brezdomec Roman, odgovarja prijazna trgovka Alja.

Kdaj si prvič slišala za Kralje ulice oziroma ali jih poznaš?

Prvič sem slišala za Kralje po televiziji pred dvema letoma. Prvo revijo pa sem opazila v Centru za socialno delo v Zagorju, kjer sem doma.

V kakšnih odnosih si z njimi glede na to, da si delite poslopje, kjer delate?

Moje mišljenje je, da so prijazni, prinesejo mi celo tortice, pridejo k meni tudi kot kupci, se malo pogovorijo z mano, da mi hitreje mine čas.

Kaj bi sporočila bralcem Kraljev ulice?

Da so si nekateri našli možnost novega zaslužka in da jim tako hitreje mineva čas in imajo tudi možnost povedati javnosti o svojem življenju, zakaj je prišlo do tega, da so pristali na cesti.

Ali te naši prodajalci kaj motijo?

Kot sem že omenila, so res vsi prijazni, morda pa so nekateri tudi zaprti vase. Seveda pa ima vsak posameznik ali posameznica svojo zgodbo.

Ali te dnevni center kaj moti?

Ne, sploh me ne moti, slabih izkušenj do sedaj nisem imela in samo upam in želim, da do tega ne bo prišlo.

Alja, lepo se ti zahvaljujem za intervju.

Hvala tudi tebi za vprašanja. Prosim, prinesi mi eno kavo.

Sprašuje brezdomec Roman, odgovarja prijazna natakarka Kobra bara Marinka.

Kdaj si prvič slišala za Kralje?

Prvič sem slišala za Kralje in jih spoznala, ko so dobili svoj sedež na Poljanski 14 in so začeli zahajati v naš lokal Kobra bar.

V kakšnih odnosih si z njimi glede na to, da si delite poslopje, kjer delate?

Moram povedati, da sem z njimi v dobrem odnosu, saj so do mene prijazni in zelo ustrezljivi. Prihajajo k meni na jutranjo kavico, in če imam le čas, rada poklepetam z njimi. Tako tudi kdaj izvem njihovo življenjsko zgodbo.

Kaj bi sporočila bralcem Kraljev ulice?

Bralcem sporočam, da so si nekateri tako našli možnost novega zaslužka in imajo svoje cilje in upanje, da si ponovno uredijo svoje življenje. Jaz pa jim pri tem želim le srečo.

Ali te naši prodajalci kaj motijo?

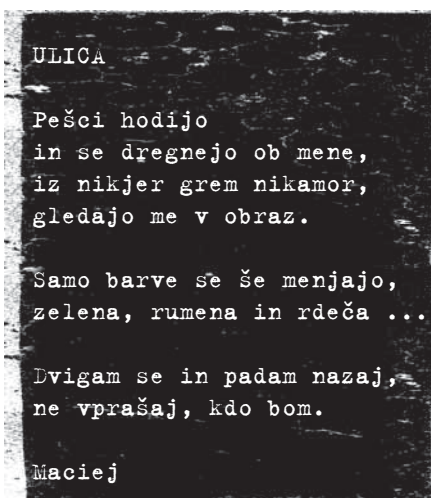
Z njimi slabih izkušenj resnično nimam. Tisti, ki jih poznam, so resnično prijazni in zelo ljubeznivi.

Ali te dnevni center kaj moti?

Dnevni center me sploh ne moti. Zaenkrat slabih izkušenj z njim sploh nisem imela in želim jim mnogo delovnih uspehov.

Marinka, lepo se ti zahvaljujem za intervju.

Brezdomec Roman je zaprosil za intervju tudi sosede v Študentskem servisu Maribor. Prijazna gospa ga je na hitro odslovila in mu ni hotela dati izjave za Kralje ulice. Upamo, da se bomo z njo lahko pogovarjali kdaj drugič.

027
KRALJE
ULICE

SMS-KOMENTARNICA: 041 291 760

DRAGE BRALKE IN BRALCI,

KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ BOMO OBJAVLJALI VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760. VABLJENI K SODELOVANJU!

14. 6. 2008 >> Zakon ljubezni razumejo vsa bitja in se mu odzivajo.

14. 6. 2008 >> Kam, pred dežjem kam? Ki lije po Ljubljani'. Mogoče pod kozolec pr' Ljubljani'? Kam, kam ... se sprašujem. Brezdomec sam.

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Tanja Vuzem

Gledališke predstave

KAJ: Festival Plavajoče gledališče 2008
KJE: Trnovski pristan, Ljubljana
KDAJ: 6. 7., 20. 7., 27. 7. ob 10h

KAJ: Špil na ulici (festival Ana desetnica 2008)
KJE: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
KDAJ: 3. 7.

KAJ: Argonavti in zmaj
KJE: Dvorni trg, Ljubljana
KDAJ: 2. 8. ob 21h

Glasba

KAJ: Dubbafest meets Dub club
KJE: Gala hala, Metelkova mesto, Ljubljana
KDAJ: 4. 7. ob 23h

KAJ: Mamienco (folk, jazz, rock)
KJE: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
KDAJ: 14. 8.

Razstave

KAJ: Razstava Simona Jugoviča Finka
KJE: Cankarjev dom, prvo preddverje, Prešernova 10, Ljubljana
KDAJ: 23. 6.–18. 7.

KAJ: Medkulturni dialog – druge kulture me bogatijo
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, Ljubljana
KDAJ: 3. 7.–29. 8. ob 8h

Razno

KAJ: Afriški večer
KJE: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
KDAJ: 11. 7.

KAJ: Vrt, ki oživi (sejem)
KJE: Me Vi Art društvo, Stanežiče 4b, Ljubljana
KDAJ: 5. 7. ob 10h

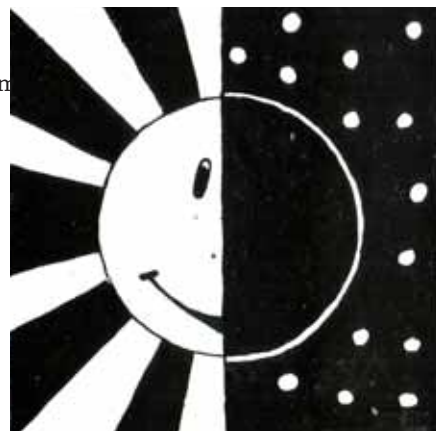
KAJ: Do izvrstnega spletnega projekta (seminar)
KJE: Ekonomska fakulteta, Ljubljana
KDAJ: 7. 7. ob 18h

KAJ: Trnfest 2008
KJE: KUD France Prešeren, Karunova 14, Ljubljana
KDAJ: 29. 7.–31. 8.

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev! kraljiulice@gmail.com

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkić

Štefan Novak

Za vas, ki ste rojeni v znamenju ovna, se bo poletje začelo s prijetnimi romancami z nasprotnim spolom. To poletje bo za nekatere nepozabno in se ga boste še dolgo časa spominjali ter sanjali o njem.

Obeta se vam nek poslovni uspeh! Nato pride čas sprostitve ob morski obali z zelo prijetno osebo, ki se že dolgo časa spogleduje za vami. Mar veste, katera oseba bi to lahko bila?

Tudi osebe, ki so rojene v tem znamenju, čaka čez poletje prijetno presenečenje. Po celoletnemu delu boste vendarle prišli na svoj račun – to je do razvedrila, ki ga imate najrajši. Obeta se vam napredek v ljubezni.

Nekdo vam želi nekaj povedati, toda vi se te osebe izogibate. Priporočam vam, da ji prisluhnete, kajti tako boste storili pravi korak. Na ta način boste obogateli.

Tud vi si vzemite čas zase, saj bo to poletje minilo, kot bi mignil. Uživate v objemu ljubljene osebe! Nenaden dogodek vas bo presenetil in razveselil.

Srečali se boste z neko osebo, s katero si že dolgo časa želite preživeti lepe trenutke. Zato je dobro, da se na ta dogodek temeljito pripravite.

OGLASNA DESKA

Sem Milovan, star 47 let in sem pristal v nezavidljivem položaju: sem na cesti, poleg tega pa so mi amputirali tudi prste na nogi. Kakršnokoli bivališče s streho – lahko tudi klet ali garaža – mi bo težave zelo olajšalo. Hvala tistim, ki mi lahko kako pomagata. Milovan, 051 882 394

Rabila bi voziček, ki ga ljudje uporabljajo, ko gredo po zelenjavo in sadje na tržnico – takega, ki ima dve majhni kolesci in je visok približno 70 centimetrov. Če imate kakšnega odveč, bi vas prosila, da mi ga podarite. Kontaktirajte me lahko preko telefona uredništva Kralji ulice: 059 022 503. Hvala!

PODARI PLOČEVINKO

V našem dnevnem centru na Poljanski 14 zbiramo aluminijaste pločevinke, zato vse bralce vabimo, da nam jih prinesete in na tak način prispevate k čistejšemu okolju, namesto da pločevinke mečete v smeti. Projekt Podari pločevinko poleg tega, da ekološko osvešča, tudi z zbranimi sredstvi podpira različne organizacije, med drugim tudi Kralje ulice.

KRALJI ULICE POTREBUJEMO NOV PROSTOR

Kralji ulice smo svoj dnevni center na Poljanski že prerasli. Obiskovalcev je vedno več, dejavnosti se širijo, zato iščemo nov prostor, kjer bo dovolj prostora za dnevni center, izvajanje delavnic in uredniško delo. Potrebujemo vsaj 120 m² velik prostor v Ljubljani z vhodom z ulice, s sanitarijami, po možnosti z mini kuhinjo in s kletjo za shranjevanje lastnine naših uporabnikov. Ker vemo, da je v Ljubljani veliko praznih prostorov, ki niso v uporabi, vas prosimo, da nam o praznih in potencialnih prostorih za naše društvo posredujete kakršnekoli koristne informacije. Prostore smo pripravljene tudi obnoviti in opremiti, če bo potrebno. Hvala.

Išče se črn nahrbtnik z napisom Kilimanjaro. Če je še kaj notri, bi bil zelo vesel, če mi ga vrnete, razen denarja, ki ga lahko obdržite. Kontakt: 03 562 04 97 (Trbovlje)

Nujno potrebujem prostor, kamor bi postavil počitniško prikolico, v kateri živim. Posestvo, kjer sem sedaj, lastnik prodaja! Kralj O'Tone Prvi, 031 727 500

Za gledališko skupino Kraljev ulice in glasbeno delavnico potrebujemo čim več raznovrstnih instrumentov. Prijaznim darovalcem se zahvaljujemo! 059 022 503

Pri vašem uličnem prodajalcu lahko poleg časopisov dobite tudi DVD s posnetkom premiere gledališke predstave Socialno predoziranje gledališke skupine Pluribus unum – za 3 EUR (polovico dobi prodajalec).

ŠE VEDNO SVEŽE!

Pri vašem uličnem prodajalcu - STREET STRIPNIK 2! Za 2 EUR (polovico dobi prodajalec).

TEHTNICA

ŠKORPIJON

STRELEC

KOZOROG

VODNAR

RIBI

Tudi za vas se priporoča, da si daste duška med počitnicami, saj vas bo drugače nekega dne razneslo od skrbi in dela. Šli boste v daljno deželo ... polno eksotike.

Za vas škorpione pa velja pravilo: najprej delo, potem pa veselje. Z delom, ki ga boste opravili, bodo stranke zelo zadovoljne in vaš trud bo poplačan. Morda tudi obogaten.

Z vašimi puščicami boste morda ustrelili kakšnega kozla, potem pa: Hajd, na morje – če ne drugače, pa noge v lavorje! Če greste na slovensko obalo bogat, pridete nazaj lahko brez gat.

Zaradi finančne suše najbrž z morjem letos ne bo nič. Če na zunaj ne boste mokri od morske vode, boste pa od kozarca piva znotraj. Popoljšajte se!

Po dolgotrajnem delu se prileže počitek in kakšno dobro pivo. Čas vas preganja, zato morate pohiteti, da ujame te ljubljeno osebo, s katero gresta daleč v južne kraje.

Še vse življenje je pred vami, zato ga morate temeljito izkoristiti. Malo oddiha ne škoduje, saj ste dovolj delali, da si lahko privoščite nekaj trenutkov za sebe in za ljubljeno osebo.

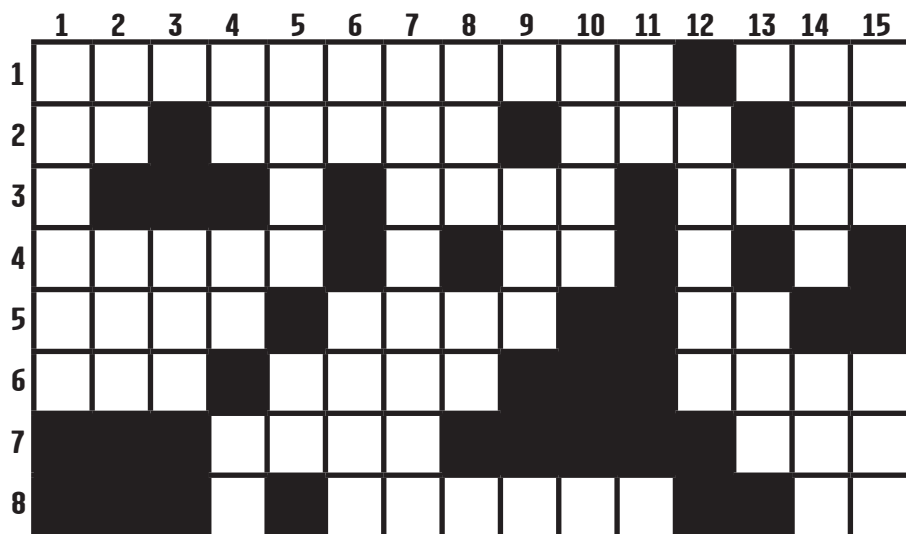

030
KRALJI
ULICE

RAZVEDRILO

POLETNA KRALJEVA KRIŽANKA

Gregor B. Hann

	8	4	7				3	
9		6	2	3		7		
3			4			9		
	4	3		8				
5								3
				5		1	7	
		8			3			5
		5		4	2	3		7
	3				1	8	4	

Vodoravno:

- (1) ime revije, ki jo držite v rokah, tekočina v žilah;
- (2) dva samoglasnika, ime slovenskega pesnika Kersnika, naziv, rimsko število;
- (3) kemijski simbol za bor, zadnja črka besede nprav, travniška zdravilna rastlina, kraj v Sloveniji, kjer se je rodil slovenski pesnik France Prešeren;
- (4) ime slovenske slikarke Kobilice, 1. črka slovenske abecede, avtomobilska oznaka Vinkovcev, 10. črka v slovenski abecedi, 6. črka abecede;
- (5) ime slovenske sodobne slikarke Garbajs, slovenska kulturna žitarica, ki raste na Štajerskem, Koroškem in Dolenjskem, kratica nekdanjega profesorja na agroživilski šoli v Mariboru Toneta Legata;
- (6) ime nemškega filozofa Georga, ime grškega znanega basnopisca, reka v Švici;
- (7) ime egipčanskega boga sonca, kovaštvo (krajša oblika);
- (8) 18. črka slovenske abecede, mesto v Slavoniji na Hrvaškem, avtomobilska oznaka Makarske.

Navpično:

- (1) konjska samica;
- (2) avtomobilska oznaka za severno obmorsko mesto na Hrvaškem, otok na Hrvaškem;
- (3) 1. črka abecede, ženski pevski glas;
- (4) avtomobilska oznaka našega glavnega mesta, avtomobilska oznaka mesta Niš v Srbiji, ploščinska mera;
- (5) eden od otokov, ki sestavljajo skupno državo Indonezijo, ime nekdanjih italijanskih kamionov;
- (6) veznik, reka v Angliji, ob kateri leži rojstno Shakespearovo mesto;
- (7) evropska država z glavnim mestom Kijevom;
- (8) zlom nečesa, tudi počivališče na avtocesti v smeri slovenske obale, kratica za profesorja glasbe Draga Doberška, 2. šumnik v slovenski abecedi;
- (9) prva črka besede igla, ime ameriške filmske igralka Gardner, zadnja črka besede naši;
- (10) vrsta kovine, 3. črka abecede;
- (11) ime 19. črke slovenske abecede, avtomobilska oznaka za Španijo;
- (12) ime znane političarke Peronove;
- (13) kemijski simbol za kalij, oznaka za polmer, loščilo, emajl;
- (14) vodne živali, drugo ime za cigana;
- (15) slovensko žensko ime, ime Adamove žene, ki je bila izgnana iz edenskega vrta.

POZOR — NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov Društvo Kralji ulice, Poljanska 14, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: stripovski zvezek Stripnik II, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca in Srečka Kosovela – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

»Ti, a nisi zaprt?«
vpraša znanec
znanca.
»Sem, a imam
dopust.«
»Kako dopust?«
»Izhod sem
podaljšal za
nedoločen čas.«

Avguštin
Knafelj

»Janezek, povej mi en pregovor.«
»Bolje je dajati kot prejemati.«
»Bravo, pa veš, na kaj se ta pregovor nanaša?«
»Na klofute.«

Zmajček

Če bi klop'ce imele ušesa,
skoraj noben ne bi prišel v nebesa,
v vice bi prišli kar vsi,
ker v peklju več placa ni!

Fič

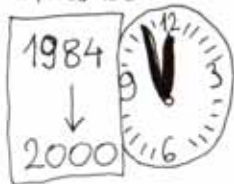
SUDOKU

Navodilo za SUDOKU je preprosto: v vsak stolpec, v vsako vrstico in v vsak 3x3 kvadrat vpišite številke od 1 do 9, v vsakem stolpcu, vrstici ali 3x3 kvadratu pa se vsaka številka lahko pojavi le enkrat.

NADURE

NIK*

..KASIH JE BLO
DRUGAČE?....

..KO SI IMEL STRGANE
UMAZANE HLACE....

..PAR DNI STARE
NOGAVICE

..BORIL SI SE ZA
PRAVICE?!!.....

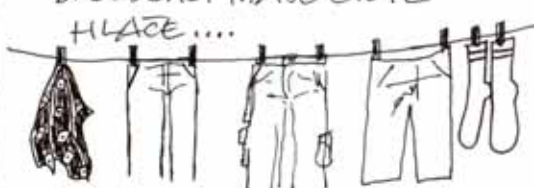
ŽIVEL SI OD ŽICANJA,..

NISI SE BRANIL
ŠPRICERJA!.....

ZDAJ JE VSE DRUGAČE,
BREZDOMCI IMAJO ČISTE
HLACE....

..LEPE FRIZURE..

..PRODAJAJO ČASOPIS..

IN DELAJO NADURE!..

ZDAJ NISM VE NA CEST..

..IMAM ZA JEST..

..RISEM VAM STRIPE..

..ŽIVLENSKE UTRIBE..

..IMAM EISTO GLAVO..
(PRAZNO)

..IN RISEM VAM, V ZABAVO!

END

LJUBO IN EKIPA KRALJEV ULICE

Vsi za enega, eden za vse!

